

DRUGAS

THE LITHUANIAN WORLD-WIDE DAILY

LAISVOJO PASAULIO LIETUVIŲ DIENRAŠTIS

1545 WEST 63rd STREET • CHICAGO, ILLINOIS 60629

TELEFONAS (312) 585-9500-1-2-3

EINA 75-TUOSIUS METUS — DEIMANTINĖ SUKAKTIS

Vol. LXXVIII Kaina 25 c.

ANTRADIENIS — TUESDAY, GRUODIS — DECEMBER 11, 1984

Nr. 244

LKB Kronika Nr. 63

Žinios iš vyskupijų

(Išsinys)

Uzdarius Nidos ir Juodkrantės bažnyčias, Klaipėdoje ir jos apylinkėse 1961 m. gyveno 130,000 katalikų. Prašydami atitaisyti padarytą skriaudą, mes tikintieji, visa eile pareiškimų esame kreipęsi į valdžios organus.

— 1974 m. kreipėmės į TSRS RRT prie Ministrų Tarybos įgaliotinį Kurojedovą. Po pareiškimu pasirašė 3,000 tikinčiųjų.

— 1979 m. kovo mėn. į TSRS Ministrų Tarybos Prezidiumo pirmininką L. I. Brežnevą.

— 1979 m. spalio mėnesį pakartotinai pareiškimu, po kuriuo pasirašė 148,149 tikintieji kreipėmės į L. I. Brežnevą ir Kurojedovą.

— 1980 m. L. I. Brežnevui ir Kurojedovui buvo išsiųstas pareiškimas su 600 parašais.

— 1981 m. birželį delegacija iš trijų asmenų Centro komitetui ir RRT įgaliotiniui Kurojedovui asmeniškai įteikė pareiškimus.

— 1981 m. rugsėjo mėn. 10 žmonių delegacija įteikė pareiškimus L. I. Brežnevui ir Kurojedovui.

— 1982 m. balandžio mėnesį išsiuntėme pareiškimą L. I. Brežnevui su 21,033 parašais.

— 1982 m. birželio mėn. trečią kartą 10 žmonių delegacija įteikė L. I. Brežnevui ir Kurojedovui pareiškimus.

Pasitenkti pasiūlymu rekonstruoti dabartinę bažnyčią negalime, kadangi ir po

pertvarkymų ji negalės sutalpinti visų tikinčiųjų, be to, rekonstracijos metu keletą metų liktume visiškai be maldos namų.

Bažnyčią, paverstą filharmonija, lanko mažai žmonių. Didelė dalis tikinčiųjų iš pagarbos bažnyčiai filharmonijos salėje vykstančių koncertų taip pat nelanko. Paskutiniu metu, pastachos Zvejų kultūros namus su 1200 vietų, filharmonijoje, turinčioje tik 600 vietų, per mėnesį surengiami vos keletas koncertų.

Bažnyčią statė patys. Neturėdami reikiamų darbo įrankių, sausinom balas, kastuvais kasėme pamatus, rankomis nešiojome plytas ir kitas statybines medžiagas. Ne vienas verkia, prisimines, kokiomis sąlygomis buvo statoma Taikos Karalienės bažnyčia.

Primygtinai prašome atitaisyti mums padarytą skriaudą Chruščiovo valdymo metu — grąžinti bažnyčią, kad ir tokią, kokia ji dabartiniu metu yra, nors sienas, mes nesiskųsim; būsime dėkingi už grąžinimą. Tokiu būdu pasaulis pamatys ir įsitikins, kad Tarybinė vyriausybė ir partija rūpinasi žmonėmis.

Laukiame teigiamo atsakymo.

Kartu siunčiame priedą 91 lapas su 22, 539 parašais. Klaipėda, 1983 m. sausio mėnesis. (Bus daugiau)

Iranas išgelbėjo pagrobtą lėktuvą

Kuwaitas. — Irano saugumo komanda puolė keturių arabų pagrobtą keleivinį lėktuvą Teherano aerodrome, išvadavo dar likusius devynis įkaitus, suėmė oro piratus. Policija buvo persirengusi lėktuvų valytojais, kurių piratai pareikalavo. Vienas iranietis buvo į lėktuvą įsileistas kaip gydytojas. Tarp išvaduočių keleivių buvo du amerikiečiai, vienas anglas, kuriuos piratai buvo „nutėsė“ mirti. Per šešių dienų okupavimą piratai nužudė du amerikiečius, kiti buvo sumušti, paguldėti į Teherano ligoninę.

JAV vyriausybės pareiškimai kaltino Irano vyriausybę, kad ji nebando keleivius išvaduoti. Iranas atsiliepė, kad jis buvo pasirėngęs pulti grobiukus, tačiau tam nepritaręs Kuwaitas, lėktuvu savininkas.

Lėktuve gyvi, nors sumušti, buvo rasti du Kuwaito piliečiai, kuriuos piratai gyvėsi nužudė. Keleiviai pasakoja apie siaubingas valandas, apie piratų beprotišką elgesį, jų kankinimus, šaudymą, grasinimus. „Drašuoliai“ iranietis buvo lengvai nuginkluoti, gerokai apdužyti ir išėję iš lėktuvo pakeltomis rankomis. Jie nespėjo susprogdinti lėktuvo.

Svedijon pabėgo dar vienas estas

Lapkričio pabaigoje į Švediją pabėgo dar vienas jaunas estas. Estijos komjaunimo organizacijos veikėjas. Pabėgėlis yra 28-erių metų Hilar Raig, kuris, pasinaudodamas grupės estų kom-

jaunimo narių turistine kelione į Suomiją, iš Helsinkio laivu — keltu nuplaukė į Švediją, kur pasprašė politinės globos. Švedijoje jis pažymėjo, kad jau kelerius metus ruošėsi pabėgti į laisvę, laukdamas tinkamos progos. Sovietų okupuotoje Estijoje, pareiškė jaunas estas, gyvenimas nebepakeliamas: nėra jokios laisvės, draudžiama net laisvai mąstyti. Hilar Raig toliau pažymėjo, jog yra gimęs ir augęs įsitikinusių marksistų šeimoje. Anksčiau ir aš pats buvau komunistas, įsitikinęs, kad komunizmas vystysis demokratiškai linkme, gerbs pagrindines žmogaus teises bei laisvę. Gyvenimo tikrovė, betgi, greitai mane nuyvė. Komunistinėje santvarkoje pilietis ne tik negali laisvai išreikšti savo įsitikinimų, bet jam dargi draudžiama laisvai pasirinkti gyvenamąją vietą.

Pabėgo šnipas

Bona. — Vakarų Vokietijos žvalgybos atstovas patvirtino žinią, kad neseniai Vakarų Vokietijoje laisvę pasirinko aukštasis Rumunijos slaptosios tarnybos agentas, kuris oficialiai buvo priskirtas prie rumunų diplomatinės atstovybės Bonoje. Spauda rašo, kad į Vakarų pasitraukęs rumunas agentas, kurio pavardė neskelbiama, ėjęs labai atsakingas ryšininku su sovietų KGB tarnyba pareigas. Jam buvę žinomi svarbūs sovietinės žvalgybos Vakarų ruose planai. Jo suteiktos informacijos sudarė galimybę Vakarų žvalgybom suimti kelis sovietų agentus.

— Tarptautinis pasaulio teismas gavo naują teiseją, Kinijos atstovą Ni, baigusį teisę Stanfordo universitete 1929 m.

Libano kareivis tikrina Beirute jauną vyrą, ieškodamas ginklų. Praėjusį savaitgalį Beirute buvo nušautas vienas kareivis ir priežisti šeši žmonės. Libano kareivius puldinėja druzų pažangiųjų socialistų milicijos nariai.

Didėja spaudimas P. Afrikos režimui

Washingtonas. — Amerikos juodieji išvystė didelį spaudimą Pietų Afrikos vyriausybei ir prezidento Reagano administracijai. Ketvirtadienį Pietų Afrikos ambasadorius Washingtone pranešė dviem respublikonom senatoriam: sen. Richard Lugar ir sen. Nancy Landon Kassenbaum, kad Pietų Afrikos buvo laikomi kalėjime be teisimo. Suimtieji buvo politiniai kaliniai, vadovavę kovai prieš P. Afrikos aparteidą.

Penktadienį prie P. Afrikos ambasados policija suėmė nelegaliai demonstravusius: Santitą Jackson, pastoriusą Jacksono dukterį, Kongreso narę iš Illinois Cardiss Collins ir vienuolę seselę Mary O'Keefe. Demonstracijos prie Pietų Afrikos ambasados prasidėjo lapkričio 21 d. Į Ambasadą atvyko du juodi vyrai ir dvi juodos moterys pasikalbėti su ambasadorium Bernardu Fourre. Pasikalbėję apie padėtį Pietų Afrikos respublikoj trys iš jų atsiskė išėiti iš ambasados, teko pasaukti policiją. Ši bandė „sėdėtojus“ paleisti, tačiau jie užsispyrę praleido naktį nuovadoje, tuo dar daugiau išgarsindami incidentą. Šie pirmieji akcijos prieš aparteidą Pietų Afriką aktyvistai buvo: Walter Fauntroy, Kolumbijos distrikto kongresmenas, Mary Frances Berry, federalinės civilinių teisių komisijos narė, ir Randall Robinson, TransAfrica organizacijos direktorius. Nuo tos dienos juodi ir balti aparteido priešininkai pradėjo protesto žygius prie P. Afrikos ambasados. Įstatymai reikalauja, kad vaikštytynės vyktų ne arčiau kaip 500 pėdų nuo pastato. Niekas tų taisyklių nežiūrėjo. Praėjusią savaitę protesto demonstracijos prasidėjo ir kituose miestuose prie P. Afrikos konsulatų. Šeši asmenys suimti New Yorke, du — Bostone.

Amerikos juodųjų veikėjai jau seniai kelia klausimą, kodėl Amerikos žydai sugeba tiek daug padėti savo Izraeliui, o Amerikos juodieji negali padėti savo žmonėms Pietų Afrikoje. Neseniai buvo įsteigtas „Free South Africa Movement“. Jo uždavinys — spausti JAV vyriausybę, kad ji užbaigtų ekonominius ryšius su P. Afrika ir išvystytų spaudimą P. Afrikos vyriausybei. Nobelio Taikos premija laimėjęs P. Afrikos anglikonų vyskupas Tutu lankėsi pas prezidentą Reaganą ir įrodinėjo jam, kad dabartinė JAV politika Pietų Afrikos režimo atžvilgiu yra nemorali, nekrikščioniška. Amerikos praktikuojama „tylioji diplomatija“ ar „konstruktyvus dialogas“ vaisių neduoda. Juodųjų gyvenimo sąlygos Pietų Afrikoje vis blogėja.

Daug kritikos susilaukė valstybės paskretorius Afrikos reikalams Chester Crocker, kuris mėgsta įrodinėti, kad Pietų Afriką prasiidėjęs „pasikeitimų į gerą pusę“ procesas. Juodųjų padėtis P. Afrikoje gerės evoliucijos keliu, tvirtina Crockeris. Tačiau juodieji aktyvistai toliau planuoja plėsti spaudimą JAV vyriausybei. Į protestus įsijungė JAV darbo unių federacijos ALF-CIO vadovybė. Jau buvo suimtas prie ambasados demonstravęs Thomas Donahue, federacijos sekretorius-izdininkas.

TRUMPAI IŠ VISUR

— Jungtinių Tautų rezolucija kritikavo Čilę už žmogaus teisių varžymus. Amerikos ambasadorius Richard Schifter apeliavo į Čilę užbaigti griežtus persekiojimus, tačiau atsakė balsuoti už JT rezoluciją, sakydamas, kad Jungtinės Tautos vis pasirenka kritikuoti dešiniųjų valdžių valdomas šalis kaip Salvadorą, Gvatemalą ar Čilę. Organizacija ignoruoja tokias vyriausybes, kaip Kubos, kur žmogaus laisvės varžomos daug griežčiau.

— Čilėje teroristų bomba sprogo Santiago požeminio traukinėlio stotyje. Teroristai puolė mieste policijos būstinę, vieną policininką nušovė, kitą sužeidė. Valdžia viename priemiestyje suėmė 5,000 žmonių.

— Lenkijoje iš kalėjimo buvo paleisti du žymūs „Solidarumo“ veikėjai: Bogdan Lis ir dr. Piotr Mierzewski, kurių nelietė ankščiau paskelbta amnestija.

— Vakar Meksikoje vėl įvyko JAV ir Nikaragvos atstovų susitikimas.

— Portugalijoje nežinomi piktadariai apšaudė minosvaizdžiu NATO pastatą. Nuostoliai menki, sužalotas vienas automobilis.

— Japonijoje, Yokosuka uoste, apie 8,000 žmonių protestavo prieš JAV karo laivo, lėktuvnešio „Carl Winston“ vizitą. Jis varomas branduoliniu energija ir gali turėti branduolinių ginklų, kaltino demonstracijos rengėjai: komunistų ir socialistų partijos.

— Irako karo lėktuvai puolė Bahamų saloje registruotą tanklaivį, kuris plaukė į Irano Khargo salą pasiimti naftos. Laivui padaryti menki nuostoliai, įgula nenukentėjo.

— Protestantų pastorius Jerry Falwell laimėjo iš porno grafinio žurnalo leidėjo Larry Flynt 200,000 dol. kompensaciją už jo šmeižimą. Pastorius reikalavo 45 mil. dol.

— Seši Kongreso nariai išvyko į Vietnamą, kur bus 10 dienų. Bus tariamasi su Vietnamo vyriausybe dėl karo našlaičių vaikų, kurių tėvai yra amerikiečiai. Bus teiraujamasi dėl Vietname dingusių karių, dėl nuodingų skysčių „Agent Orange“ padarytų Vietnamui nuostolių atlyginimo.

TRUMPAI IŠ VISUR

— Jungtinių Tautų rezolucija kritikavo Čilę už žmogaus teisių varžymus. Amerikos ambasadorius Richard Schifter apeliavo į Čilę užbaigti griežtus persekiojimus, tačiau atsakė balsuoti už JT rezoluciją, sakydamas, kad Jungtinės Tautos vis pasirenka kritikuoti dešiniųjų valdžių valdomas šalis kaip Salvadorą, Gvatemalą ar Čilę. Organizacija ignoruoja tokias vyriausybes, kaip Kubos, kur žmogaus laisvės varžomos daug griežčiau.

— Čilėje teroristų bomba sprogo Santiago požeminio traukinėlio stotyje. Teroristai puolė mieste policijos būstinę, vieną policininką nušovė, kitą sužeidė. Valdžia viename priemiestyje suėmė 5,000 žmonių.

— Lenkijoje iš kalėjimo buvo paleisti du žymūs „Solidarumo“ veikėjai: Bogdan Lis ir dr. Piotr Mierzewski, kurių nelietė ankščiau paskelbta amnestija.

— Vakar Meksikoje vėl įvyko JAV ir Nikaragvos atstovų susitikimas.

— Portugalijoje nežinomi piktadariai apšaudė minosvaizdžiu NATO pastatą. Nuostoliai menki, sužalotas vienas automobilis.

— Japonijoje, Yokosuka uoste, apie 8,000 žmonių protestavo prieš JAV karo laivo, lėktuvnešio „Carl Winston“ vizitą. Jis varomas branduoliniu energija ir gali turėti branduolinių ginklų, kaltino demonstracijos rengėjai: komunistų ir socialistų partijos.

— Irako karo lėktuvai puolė Bahamų saloje registruotą tanklaivį, kuris plaukė į Irano Khargo salą pasiimti naftos. Laivui padaryti menki nuostoliai, įgula nenukentėjo.

— Protestantų pastorius Jerry Falwell laimėjo iš porno grafinio žurnalo leidėjo Larry Flynt 200,000 dol. kompensaciją už jo šmeižimą. Pastorius reikalavo 45 mil. dol.

— Seši Kongreso nariai išvyko į Vietnamą, kur bus 10 dienų. Bus tariamasi su Vietnamo vyriausybe dėl karo našlaičių vaikų, kurių tėvai yra amerikiečiai. Bus teiraujamasi dėl Vietname dingusių karių, dėl nuodingų skysčių „Agent Orange“ padarytų Vietnamui nuostolių atlyginimo.

Kinų marksizmo teorija ir praktika

Pekinas. — Komunistinėje Kinijoje, kurios partija pradėjo „keturių modernizavimų“ programą, toliau vyksta debatai apie ekonomines reformas, apie privačios iniciatyvos, laisvesnės rinkos skatinimą. Kai kurie partiečiai įrodinėja, kad toks išėjimas iš marksizmo-leninizmo kelio reiškia pasukimą į kapitalistinį takelį.

Komunistų partijos laikraštis paskelbė praėjusį savaitę (gruodžio 7 d.) vedamąjį — „Teorija turi būti derinama su realybe“. Straipsnyje rašoma, kad Mao Tse Tungas kaip tik turėjęs tą sugebėjimą derinti teoriją ir praktiką.

Vedamasis nurodo, kad Marksas yra daug prirašęs, tačiau jis rašė prieš daugiau 100 metų. Pasaulyje nuo to laiko įvyko daug pasikeitimų.

Kai kurios Markso idėjos jau nebetinka šių dienų reikalams, nes nei Marksas, nei Engelsas ar Leninas nesustikio problemų, kurios iškilo šiais laikais. Negalime naudotis Markso ar Lenino raštais šių dienų problemoms spręsti, rašo „Liaudies dienraštis“.

Straipsnis nurodo, kad yra „kameradų“, kurie kiekvieną Markso sakinį ar žodį laiko stebuklingu vaistu, kuris išgydys be jokių pastangų visas

Padėtis Indijoje po dujų nelaimės

New Delhi. — Prieš savaitę Indijos Bhopal mieste įvyko tragiška nelaimė. Iš Union Carbide chemikalų fabriko išsiveržusios nuodingos dujos nužudė 2,000 žmonių, sužeidė, apnuodijo dar 50,000. Indijon nuvykęs įmonės vadovas W. Anderson buvo suimtas, tačiau po kelių valandų paleistas. Jis pasimatė su Indijos užsienio reikalų ministru, tarėsi su JAV ambasadorium. Šekmadienį jis grįžo namo. Vietiniai dujų įmonės vadai indai laikomi namų arešte.

Bendrovė paskyrė šalpos reikalams 830,000 dol. Ji siunčia į Indiją plaučių ir akių ligų specialistus, siunčia medicamentus. Indijon jau atvyko nemaža teisininkų amerikiečių grupė, pasirengusi kelti bendrovei bylas nukentėjusių indų vardu. Amerikoje viena byla jau reikalauja iš įmonės 15 bil. dol. kompensacijos nukentėjusiems. Nuo dujų daug žmonių apako, daug liko invalidais, liko daug našlaičių. Bhopal miestas jau kreipėsi į Motiną Teresę iš Kalkutos, kad jos vienuolyno seserys perimtų našlaičius.

Gruodžio 3 d. dujų išsiveržimas nebuvo pirmas, pareiškė valstijos kur įvyko nelaimė, premjeras. Buvusieji dujų debesys buvo daug mažesni. Ši kartą į miestą pasklido 25 tonos dujų.

— Floridoje įvyko Nikaragvos valdžios prieš suvaziavimus. Nikaragvos demokratinių jėgų vadas Adolfo Calero nusiskundė, kad tūkstančiai jo vadovaujama partizanų neturi maisto, amunicijos ar drabužių. Jis pasakė, kad JAV vyriausybė turi remti jo partizanus, jei nori vadintis pasaulio demokratinių jėgų vadu ir globėju. Jis kritikavo Kongresą, kuris atsiskakė skirti lėšas prieš sandinistų diktatūrą kovojančioms jėgoms.

— Floridoje įvyko Nikaragvos valdžios prieš suvaziavimus. Nikaragvos demokratinių jėgų vadas Adolfo Calero nusiskundė, kad tūkstančiai jo vadovaujama partizanų neturi maisto, amunicijos ar drabužių. Jis pasakė, kad JAV vyriausybė turi remti jo partizanus, jei nori vadintis pasaulio demokratinių jėgų vadu ir globėju. Jis kritikavo Kongresą, kuris atsiskakė skirti lėšas prieš sandinistų diktatūrą kovojančioms jėgoms.

problemas. Tokie žmonės yra labai naivūs ir kvaili, rašo vedamasis, pridėjęs, kad dabartinei marksistų kartai tenka uždavinys praktiškais darbais praturtinti paliktą teoriją, derinant ją su moderniais reikalavimais. Kinijos socializmas turi derintis su praktika, su realybe ir turi turėti kinišką charakterį.

Vedamasis laikomas kinų partijos vadovybės atsakymu kritikams, kurie teigia, kad Kinija nusisuko nuo marksizmo. Laikraštis sako, kad teorija ir praktika turi būti derinama. Tai busias magiškas ginklas. Tie, kurie atmeta teoriją, paklysta, o tie, kurie užmiršta realybę, yra tuščiažodžiautojai. Reikia abiejų dalių kombinacijos.

Vienas įdomiausių Kinijos valdžios pasukimų nuo Markso mokymų yra kinų darbininkų eksportavimas į užsienio šalis. Šiuo metu užsienioose uždabiauja apie 35,000 kinų. Kinija siunčia statybos darbininkus į Kuwaitą, Šiaurinį Jemeną, Jordaną, Egiptą. Kinai stato geležinkelį Irane ir keturias užtvankas Irake, nežiūrėdami tarp jų kraštų tebevykstančio karo. Užsienioose kinai gauna apie 500 dol. per mėnesį. Patioje Kinijoje statybininkai uždirba tik apie 30 dol. per mėn. Per paskutinius 20 metų Kinija iš užsienio kraštų gavo apie 2.1 bil. dol., kuriuos uždirbo kinai darbininkai. Šiais metais per 6 mėnesius valdžia pasirašė sutartis, iš kurių Kinija gaus 570 mil. dol. Vakarų krautuose ypač populiarūs kinai virėjai, kurie valdžiai uždirba apie 300,000 dol. per metus. Nė vienas garsesnių kapitalistinių restoranų neišsiverčia be specialiose Kinijos mokyklose paruoštų virėjų. Tokia yra modernios komunistinės Kinijos marksistinė praktika.

— Paryžius. — Prancūzijos prezidentas pakeitė užsienio reikalų ministrą Claude Chevysson, kuris sugrįš į savo buvusiąją poziciją — Prancūzijos atstovu Europos Bendrosios Rinkos vykdomajame komitete. Užsienio reikalų ministru paskirtas artimas prezidento Mitterrando draugas Roland Dumas. Prancūzų spauda rašo, kad Dumas yra palankesnis sovietų pozicijai Europos branduolinių ginklų atžvilgiu. Jis rėmęs siūlymą neįsileisti į Europą Amerikos „Pershing 2“ raketų.

Buvusiam ministru Cheyssonui nemažai pakenkė Čado epizodas, su susitarimas su Libijos diktatorium Khadafu atitraukti iš Čado kariuomenę. Prancūzija savo kareivius išvežė, o Libija sutarties nesilaikė ir kariuomenę paliko.

Naujas prancūzų užsienio ministeris

Paryžius. — Prancūzijos prezidentas pakeitė užsienio reikalų ministrą Claude Chevysson, kuris sugrįš į savo buvusiąją poziciją — Prancūzijos atstovu Europos Bendrosios Rinkos vykdomajame komitete. Užsienio reikalų ministru paskirtas artimas prezidento Mitterrando draugas Roland Dumas. Prancūzų spauda rašo, kad Dumas yra palankesnis sovietų pozicijai Europos branduolinių ginklų atžvilgiu. Jis rėmęs siūlymą neįsileisti į Europą Amerikos „Pershing 2“ raketų.

Buvusiam ministru Cheyssonui nemažai pakenkė Čado epizodas, su susitarimas su Libijos diktatorium Khadafu atitraukti iš Čado kariuomenę. Prancūzija savo kareivius išvežė, o Libija sutarties nesilaikė ir kariuomenę paliko.

KALENDORIUS

Gruodžio 11 d.: Damazas I P., Danisa, Valdis, Dirvonė.
Gruodžio 12 d.: Aleksandras, Marija O., Gilmintas, Vainė.

ORAS

Saulė teka 7:07, leidžiasi 4:20.
Saulėta, temperatūra diena 50 l., naktį 35 l.

KELIAS Į SVEIKATĄ

NESIRGTI IR SVEIKTI PAJĖGUMO UGDYMAS

KELIAS Į SVEIKATĄ, 6515 So. California Ave., Chicago, Ill. 60629
JONAS ADOMAVIČIUS, M.D.

NEMIGA PAGYDOMA BE PILIULIŲ

Sveskimės ir nusiteikimais į gerą pusę verskimės — tik tada su nemiga be piliulių tvarkytis pajėgsime.
Mediciniškas raginimas

Šiandien dešimtys milijonų amerikiečių valandomis gulė neuzmerktois akimis ir rūpinasi, ar jie galės gerai išsimiegoti. Tokie žmonės yra nemigos aukos ir jų šiame krašte yra nemažiau 25 milijonų. Kita tiek čia yra kartkartėmis nemigančiųjų.

Kas yra nemiga?

Nemiga (insomnia) gali pasireikšti įvairiomis formomis ir atsirasti dėl daugelio priežasčių. Žmogus, kuris sunkiai užmiega, gali lovoje gulėti valandą ar daugiau atviromis akimis. Kitas užmigęs prabunda kartą ar dažniau per naktį ir po to jis sunkiai užmiega. Trečias gali anksti rytą prabusti ir lovoje gulėti valandomis besistengdamas vėl užmigti.

Nė viena iš tų trijų nemigos formų nesudaro žmogui tikro vargo, kol nemiga nėra chroniška ir netrukdo žmogaus dieniniam darbui: jei jis po to per dieną nėra mieguistas, nuvargęs, nusiminęs ar baimingas. Nepakankamas miegas per vieną kitą naktį nenusilpnina žmogaus ir dėl to nėra vienas neturėtų jaudintis. Kas labiausiai vargina nemigalią — tai jo rūpestis, kad jis nemiegojo per tą naktį.

Viena dažniausių nemigos priežasčių yra visai ne priežastis: žmogus tik mano, kad jis nemiega, o iš tikrųjų jis miega normaliai. Šitas faktas patvirtinamas tam tikrais aparatais, užrašant tokio žmogaus miegojimą. Išsėna, kad žmogus miega normaliai, tik mano, kad jis nemiegalis. Tokiais atvejais tokio netikro nemiegalo gydymas yra jam išaiškintas ir užtikrinamas, kad čia nieko nėra blogo. Bet tu rask, žmogau, toki nemigali, kuris patikėtų gydytojo nustatytais faktais! Jie tokie dažnai laikosi netiesos apie savo tariamą nemigą. Tokiems reikia talkinti jų nusiteikimus, asmenybę tvarkant.

Tokia netikra nemiga medicinoje vadinama **Pseudoinsomnia**. Ji atsiranda iš nežinojimo tiesos, kad miego ilgis normaliai trumpėja žmogui senstant. Naujagimis miega 18 valandų paroje. Jaunam žmogui pakanka 7-8 valandų miego. O pensininkui gana puspenktos ar puseptintos valandos miegojimo. Už tai pensininkui nereikia nusiminti, jei jis eina nuo jaunystės įprastu laiku gulėti ir išmiegojęs jam reikiama laiko kiekis, po to gali valandomis neužmigdamas. Ir dar kitam pagyvenusiam nereikia baimintis, kai jis prabunda anksti rytą dar kitais miegant — ir negali daugiau užmigti, nes jau išsimiegojo tiek, kiek pensininkui reikia. Todėl dėl minėto nemiegavimo pensininkas turėtų visai nesijaudinti ir miegui vaistų neprašyti. Su gyvenimo faktais kiekvienam išmintingam žmogui reikia skaitytis.

Miego tvarkymo žinovai tvirtina, kad nemiga besiskundžiantieji žmonės dažnai neapskaituoja, kiek

laiko jiems atsigulus ima užmigti ir kiek laiko jie naktį prabūdę nemiega. Tuo būdu tokie žmonės nesuvokia, kiek laiko jie tikrai miega. Ta tiesa gali būti patvirtinta specialioje laboratorijoje, užrašant miegojimo laiką per vieną kitą naktį. Minėta nemiga negaluojančioms pakanka užtikrinimo, kad jų miegas yra pakankamas, todėl kitokio gydymo jie nėra reikalingi.

Už tai dabar visiems bus aišku, kad, netikrai nemiegant, miegui tablečių prirašymas yra niekų darbas — bevertis laiko ir pinigų eikvojimas. Dar blogiau išsėna su tomis miegui tabletimis, pakankamai išsimiegantiems duodamomis: jos gali sukelti trejųpą blogį. Įprasta jų dozė ima neveikti. Tada reikia dozę didinti. O dėl tokių vaistų pertekliaus prisėna tikros nemigos susilaukti.

Miego piliulių sukelti negerumai

Daugiau kaip šimtą milijonų dolerių kasmet amerikiečiai išleidžia vien su receptu gaunamoms miegui tabletimis, kovodami su nemiga, kuri vargina juos dieną ir naktį. O nemigos tvarkymo žinovai tvirtina, kad dauguma tų receptų yra visiškai pinigų papūsta, be to daugeliu atveju, tokie vaistai padidina nemigą, visai jos neprašalindami.

Šio krašto mokslinės įstaigos (National Academy of Science) nemigos tvarkymo žinovai savo 1979 metų pasitarime tvirtino, kad miegui tabletes daugiausia yra ne tik neveiklios, bet dar ir ganėtinai pavojingos, nes dažniau pablogina, negu pagerina nemigą, kuriai pritaikyti jos skirtos.

Nemigos tvarkymo klinikoje (Sleep Disorders Clinic) Stanford universitete dirbą gydytojai praneša, kad arti pusės (40%) visų pacientų, kurie negaluoja nemiga, iš tikrųjų nemiega dėl to, kad jie įpratę į vaistus, pasigydydami nuo nemigos. Tie gydytojai pataria tokiems nemigaliams nutraukti imamas miegui tabletes. Patariama nustoti jas imti palaipsniui: mažiau iš karto viena doze kas penkis ar šešias dienas. Ir taip galų gale visai liautis tuos nuo nemigos vaistus ėmus.

Minėti gydytojai tvirtina, kad miego tabletes ėmusieji, palioję jas ėmę, miegojo vidutiniai 20 procentų ilgiau, negu miego tabletes imdami. Dauguma jų visai palioję skūstis nemiga — jie be miego piliulių geriausiai miegojo.

Dabar paklauskite, kam tos miegui piliulės gaminamos, kam gydytojai joms gauti

Marija Naujelenė (kr.) ir Stefa Paskonienė dainuoja lietuviškas sutartines Sodybos pažmonyje. Nuotr. M. Nagio

rašo receptus ir kada jas reiktų nemigaliui imti, kad jis dar daugiau savo nemigos nepadidintų. Štai atsakymas. Minėto universiteto nemigos tvarkymo žinovai pataria, kad miegui tabletes gydytojui prirašytų nemigaliui tik šiuo trejųpą būdu: 1. tik labai nedaug jų; 2. tik kelioms naktims vienu laiku ir 3. tik ypatingai sunkiais nemigos atvejais, kaip keliaujant ar mirus mylimam asmeniui.

Niekada negalima miegui piliulių priiminti šiais trimis atvejais: 1. turint kvėpavimo sunkumus; 2. protiniai nusiminus — depresijos atveju ir 3. įpratęs į kitus narkotikus, kaip alkoholis. Taip pat miegui tabletes turi būti labai atsargiai prirašomos neščioms ar galimoms pastoti moteriškėms, fabrike su mašinomis dirbantiems, inkstais bei kepenimis negaluojančioms, o taip pat ir pensininkams (seniems žmonėms).

Naminis ir gydytojo talkinamas nemigos gydymas

Dažniausiai pasitaikiantis, nekomplikuotas, nemigai tvarkyti yra geriausias — jau seniai išbandytas šis naminis gydymas. 1. Reguliariai kasdien mankštinkis, sakysim, pasivaikščiok, padirbinėk lauke — darže, darželyje ką nors. 2. Po pusiaudienio negerk kofeino turinčio skysčių, kaip kavos, arbatos, kolų ir kitų minkštųjų gėrų. 3. Tuo prieš miegą šiltame vandenyje išsimaudyk, turėk intymumą su savo ar sava prisėga, išgerk stiklinę šilto pieno (esąs piene Tryptophan žmogų mįgd). 4. Skaityk sunkią, varginančią knygą ar skaičiuok avis bei žąsis.

Ką nedarysi — nesistenk užmigti

Visi atsiminkime tiesą, kad kuo stipriau stengsimės užmigti, tuo mes labiau budėsim ir neužmigsime. Todėl visiems reikia atsisakyti to „stengimosi užmigti“ nusiteikimo. Daug geriau mums seksis užmigti ir miegoti, jei mes savus vidinius nusiteikimus nukreipsime kita linkme, sakysim, jei darysime ką nors kitą: naudingas knygas skaitydami, televizijoje geros programos žiūrėdami. Tada mūsų mintys nesisuks apie mėginimą užmigti. Viena ypač gera veikla užmigimui priartinti yra

raumenų atpalaidavimo mankšta. Žmogus atpalaiduoja visus savo kūno raumenis vieną po kito, pradėdamas nuo kojos pirštų ir taip dirbdamas pasiekia galvos odos raumenis. Čia jau minėtas, daugeliu girdėtas avių skaitymas prieš miegą panašiai atitraukiančiai nuo stengimosi užmigti veikia — tik avių skaitymas neatpalaiduoja raumenų.

Kai kurie žmonės išmoksta nemiegoti

Yra žmonių, kurie patys prisišaukia nemigą, įsigydamai nemiegavimo įprotį. Tokie savus rūpesčius nešasi į lovą ir joje nemiega. Kartais tokie baiminasi dėl kartą pasitaikiusio neužmigimo kurią ten naktį. Tokie ima galvoti apie savo miegamąjį kambarį, kaip nemigos vietą — ir ta paties žmogaus sukurtą pranašystę išsipildo — jis nemiega. Tokie yra gydomi jų elgesio pagerinimu (behavior therapy) Tokiems reikia įkalti galvon (reconditioning) nusiteikimą, kad jis miegamąjį kambarį laikytų miegojimo vieta. Išsėna, kad nemigaliams dažnai padeda mankšta, raumenų atpalaidavimas, malda — meditacija ir savęs hipnotizavimas — įsitikinimas.

Chicago gydytojo planas nemigaliui

Gyd. Richard P. Bootzin, dirbąs Northwestern universitete, Chicagoje išdirbo sėkmingą, nemigaliams nusiteikimus tvarkant, pagalbą (reconditioning program). Nemigaliui patariama eiti gulėti tada, kai jis esti pavargęs (tired). Jei neužmiega per dešimt minučių ar panašiai — toks žmogus turi keltis, eiti lauk iš miegamojo ir kuo nors užsiimti tol, kol miegas prisitars. Reikalui esant prisėna tokį elgesį kartoti per visą ištisą naktį. Nors toks žmogus bus tik mažai prisitūdes ar visai nemiegojęs per naktį — jis turi ryte keltis nustatytu laiku ir dienos metu neprigulti. Pagaliau po trijų ar keturių savaičių tokios treniruotės didelė dauguma nemiegalių išmoksta savo miegamąjį kambarį laikyti miegui vieta. Ir taip jie nugalė nemigą (insomnia).

Dar apie miegui piliules

Nemiegalis vien žinodamas, kad jis turi miegui piliulę ir jis galės ją priimti, jei nemiga tęsis iš eilės kelias naktis — atsipalaiduoją nuo baises baimės, stačiai nuo panikos prisimenant nemiegojimą vieną naktį po kitos. Tik čia nereikia perdeti su tomis miegui tabletimis. Nemigos tvarkymo žinovai tvirtina, kad bet kokiu nemigos atveju automatiškas prirašymas miegui tablečių milijonams nemiegalių Amerikoje yra netinkamas, neveiklus ir kartais net pavojingas nemigos gydymas. Dar blogiau, didžiama

miegui vaistų nustoja veiklos per pusę mėnesio jų priiminėjimo. Tik vienas vaistas — Dalmane yra veiklus vieną mėnesį jį priiminėjant sunkios nemigos atveju. Kiti vaistai nemigai Barbituratai sukelia jų toleranciją — imamos dozės neveikimą. Tas reiškia, kad, norint užmigti, prisėis barbituratų dozę didinti. Pagaliau padidinta barbituratų dozė gali būti mirtina, ypač, jei žmogus kartu vartoja alkoholi. Taip jau ne vienas filmų bei kitoks garsenybė nukeliavo be laiko į anapus.

Alkoholis nemigaliui nepakalio

Alkoholis ne nemigaliui, nors daugelis mėgsta juomi lengvinti savą nemigą. Jis kai kuriems padeda atspūsti — savus įtemptus nervus atpalaiduoti, bet jo sukeltas miegas esti paviršutiniškas ir su dažniais prabudimais. Jau daug geresnis už alkoholi miego sukėlėjas yra paprastas aspirinas. Jis palengvina miego sukėlėjui triptofanui patekti į smegenis. Išvada. Nepasiduokime visokiems pelnagaudžiams ir tvarkymams reikiama savo nemigą. Tik tada nesigailėsime taip pasielgę. Daugiau apie tai — kitą kartą. Pasiskaityti. Jane Brody's Guide to Personal Health. Times Books.

Laiškas

„PANEVĖŽIO VYSKYPIJOS“ TOMĄ PERSKAIČIUS

Ir vėl sulaukėme Br. Kviklio serijinio veikalio „Lietuvos bažnyčios“ IV-jo tomo — „Panevėžio vyskupijos“. Gražiai dail. Petro Aleksos apipavidalinta ir kruopščiai spaudai paruošta, ši vertinga knyga įsirikuoja mūsų knygų lentynose šalia trijų anksčiau išleistų šios serijos „sesučių“.

Kuone kasmet Br. Kviklys mums dovanoja po knygą — didelio savo darbo rezultata. Skaitome šias knygas su nostalgija, su pasididžiavimu, jog ir sunkiomis dabartinio gyvenimo sąlygomis mūsų sesės ir broliai tėvyneje pajėgia išlaikyti savo bažnyčias tvarkingas, jas atnaujinant, su meile prižiūrint ir išpuošiant. Lapą po lapo verčiant, atsisleidžia lietuviu rankomis statytų šventovių grožis, iš jų skindanti mistinė ramybė. Svarbiausia betgi tai, kad mūsų broliams tėvyneje šventovės yra tapusios ir jų dvasinės stiprybės tvirtovėmis. Tų šventovių — tvirtovių vaizdai turėtų žadinti išeivius iš tautinio ir religinio apsnūdimio.

Tėvyneje bažnyčios okupantų uždarinėjamos, ten lietuvis melstis gali tik drašiai kovodamas. Čia išeivijoje vieno žmogaus nuostabus atsidavimo ir triušo dėka į rankas mums įduodami ilgai išlikusio istorinio veikalto tomai. Jie lyg dar labiau patvirtina šūkį „Vienybė su kovojančia tauta!“

Pagarba ir padėka nepailstančiam, atkakliai šį milžinišką darbą tęsiančiam knygų autoriui Br. Kvikliui ir jo talkininkams. Jiems reikia visų mūsų talkos ir paramos bent jau išleidžiamas knygas įsigyjant!

Sofija Jelionienė

DR. RAMUNĖ MACIEJAUSKAS
DANTŲ GYDYTOJA
9356 S. Roberts Road
Hickory Hills
Tel. 598-2131
Valandos pagal susitarimą

DR. LINAS A. SIDRYS
AKIŲ LIGOS, CHIRURGIJA
2636 W. 71st Street
Prima trečias, nuo 2 iki 5 v.v.
Ketvirtad, nuo 10 v.r. iki 6 v.v.
Susitarimui skambinti 436-5566

DR. IRENA KYRAS
DANTŲ GYDYTOJA
2659 W. 59 St., Chicago
Tel. 476-2112
Valandos pagal susitarimą

DR. WALTER J. KIRSTUK
Lietuvius gydytojas
3925 West 59th Street
Val. pirm., antr., ketv. ir penkt.
nuo 12-4 val. popiet ir 6-8 val. vak.
Treč. ir šešt. uždaryta

DR. IRENA KYRAS
DANTŲ GYDYTOJA
2659 W. 59 St., Chicago
Tel. 476-2112
Valandos pagal susitarimą

DR. IRENA KYRAS
DANTŲ GYDYTOJA
2659 W. 59 St., Chicago
Tel. 476-2112
Valandos pagal susitarimą

DR. P. KISIELIUS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
1443 So. 50th Ave., Cicero
Kasdien 1 iki 8 val. vak.
Išskyrus treč. Šešt. 12 iki 4 val. popiet

DRAUGAS

THE LITHUANIAN WORLD WIDE DAILY (USPS-161000)
Published daily except Sundays and Mondays, Legal Holidays, Dec. 26th, and Jan. 2nd by the Lithuanian Catholic Press Society. Second class postage paid at Chicago, IL.
Postmaster: Send address changes to Draugas 4545 W. 63rd St., Chicago, IL 60629.
Subscription Rates \$53.00 — Chicago, Cook County, Illinois and Canada. Elsewhere in the U.S.A. \$53.00. Foreign countries \$53.00.

Pašto išlaidas mažinant, pakvitavimai už gautas prenumeratas nesučiūnami. Ant DRAUGO prie kiekvieno skaitytojo adreso, gavus iš jo mokėstį, atžymima, iki kada yra užsimokėjęs.

DRAUGO prenumerata mokama iš anksto

	metams	1/2 metų	3 mėn.
Chicago ir Cook County	\$53.00	\$30.00	\$20.00
Kanadoje (U.S.A. dol.)	\$53.00	\$30.00	\$20.00
Užsienyje	\$53.00	\$30.00	\$20.00
Kitur — Amerikoje	\$53.00	\$30.00	\$20.00
Savaitinis (Šeštad. pried.)	\$30.00	\$19.00	—

- Administracija dirba kasdien nuo 8:30 iki 4:30, šeštadieniais nuo 8:30 iki 12:00.
- Redakcija dirba kasdien nuo 8:30—4:00.
- Redakcija straipsnius taiso savo nuožiūra. Nesunaudotų straipsnių nesaugo. Juos gražina tik iš anksto susitarus. Redakcija už skelbimų turinį neatkako. Skelbimų kainos prisiūnčiamos gavus prašymą.

DR. ZIBUTĖ ZAPARACKAS
DR. PAUL KNEPPER
AKIŲ LIGOS — CHIRURGIJA
166 East Superior, Suite 402
Valandos pagal susitarimą
Tel. — 337-1285

DR. PETER T. BRAZIO ofisą perėmė
DR. VIJAY BAJAJ
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Specialybė vidaus ligos
2434 West 71st Street
Tel. HE 4-5849
Val. pirm. ir penkt. 12-5; antr. ir ketv. 12-6:30; šešt. tik susitarus.

DR. K. G. BALUKAS
Akušerija ir moterų ligos
Ginekologinė Chirurgija
6449 So. Pulaski Road (Crawford Medical Building)
Tel. LU 5-6446
Jei neatsiliepa, skambinti 374-8004
Prima ligonius pagal susitarimą

DR. EDMUND E. CIARA
OPTOMETRISTAS
2709 West 51st Street
Tel. — GR 6-2400
Val. pagal susitarimą pirm. ir ketv. 1-4 ir 7-9 antr. ir penkt. 10-4; šešt. 10-3 val.

DR. DR. DR. DR.
GYDYTOJA IR CHIRURGĖ
SPECIALYBĖ — NERVŲ IR EMOCINĖS LIGOS
CRAWFORD MEDICAL BUILDING
6449 So. Pulaski Road
Valandos pagal susitarimą

DR. A. B. GLEVECKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Tel. — 233-8553
SPECIALYBĖ — AKIŲ LIGOS
3921 W. 103rd Street
Valandos pagal susitarimą

Ofiso tel. — 582-0221
DR. JANINA JAKŠEVIČIUS
JOKŠA
VAIKŲ LIGOS
6441 S. Pulaski Rd.
Valandos pagal susitarimą

Ofs. PO 7-6000, Rez. GA 3-7278
DR. A. JENKINS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
3844 West 63rd Street
Valandos pagal susitarimą

6132 S. Kedzie Ave. Chicago
WA 5-2670 arba 489-4441
DR. K. A. JUCAS
ODOS LIGOS
KOSMETINĖ CHIRURGIJA
Valandos pagal susitarimą

DR. ALGIRDAS KAVALIŪNAS
SPECIALYBĖ VIDAUS IR KRAUJO LIGOS
5540 S. Pulaski Road
Tel. 585-2802
Valandos pagal susitarimą: Pirm., antr., ketv. ir penkt.

DR. WALTER J. KIRSTUK
Lietuvius gydytojas
3925 West 59th Street
Val. pirm., antr., ketv. ir penkt.
nuo 12-4 val. popiet ir 6-8 val. vak.
Treč. ir šešt. uždaryta

DR. IRENA KYRAS
DANTŲ GYDYTOJA
2659 W. 59 St., Chicago
Tel. 476-2112
Valandos pagal susitarimą

DR. P. KISIELIUS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
1443 So. 50th Ave., Cicero
Kasdien 1 iki 8 val. vak.
Išskyrus treč. Šešt. 12 iki 4 val. popiet

DR. IRENA KYRAS
KŪDIKIŲ IR VAIKŲ LIGOS
SPECIALISTĖ
MEDICAL BUILDING
3200 W. 81st Street
Ofiso tel. RE 7-1168;
Rezid. 385-4811

Dr. Tumasonio ofisą perėmė
DR. S. LAL
SPECIALYBĖ — VIDAUS LIGOS
2454 W. 71st Street
434-2123
Pirm. ir penkt. 2-7
Antr. ir ketv. 9-12; Sešt. 10-1

Ofs. tel. LU 5-0348; Rez. PR 9-5533
DR. FRANCIS MAZEIKA
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4255 W. 63rd St.
Val. pagal susitarimą: pirm. ir ketv. 12-4; 6-9; antr. 12-6; penkt. 10-12; 1-6.

Namų 584-5527
DR. ALGIS PAULIUS
ORTOPEDINĖS LIGOS — CHIRURGIJA
6132 S. Kedzie, Chicago, Ill.
Tel. 925-2670
1185 Dundee Ave., Elgin, Ill. 60120
Tel. 742-0255
Valandos pagal susitarimą

Tel. 282-4422
DR. ROMAS PETKUS
AKIŲ LIGOS — CHIRURGIJA
Chicago Eye Institute
4200 N. Central Ave.
Valandos pagal susitarimą

DR. L. D. PETREIKIS
DANTŲ GYDYTOJA
8104 S. Roberts Road
1 mylia į vakarus nuo Harlem Ave.
Tel. 563-0700
Valandos pagal susitarimą

DR. FRANK PLECKAS
(Kalba lietuviškai)
OPTOMETRISTAS
Tikrina akis. Pritaiko akinius ir "Contact lenses".
2618 W. 71st St. — Tel. 737-5149
Val. pagal susitarimą. Uždaryta treč.

Ofiso tel. — 737-8818
DR. ALBINA PRUNSKIS
GYDYTOJA IR CHIRURGĖ.
2659 W. 59 St., Chicago
Valandos pagal susitarimą

Dr. Tumasonio ofisą perėmė
T. RAMA, M.D.
Specialybė Chirurgija
2454 West 71st Street
Tel. 434-1818 — Rez. 852-0889
Val. pirm., antr., ketv. ir penkt.
3 iki 7 v.v. Tik susitarus

Dr. Upendra C. Shah
Vidaus ligų specialistas
Diabeto, thyroido, impotencija ir kitų hormoninių negalavimų
Medicare apdrausti pacientai priimami
2454 W. 71 St. Chicago, Tel. 778-50
Val. pagal susitarimą.
24 val. „answering s.“ Tel. 242-38

DR. LEONAS SEIBUTIS
INKSTŲ PŪSLĖS IR PROSTATO CHIRURGIJA
2656 W. 63rd Street
Val. antr. 1-4 p.p. ir ketv. 2-5 p.
Šešt. pagal susitarimą.
Ofiso tel. 776-2880, rez. 448-554

Edmundas Vižinas, M.D., S.J.
Specialybė — Vidaus ligų gydytojas
Kalbama lietuviškai
6165 S. Archer Ave. (prie Austri)
Valandos pagal susitarimą
Tel. 585-7755

Ofs. tel. 586-3166; namų 381-37
DR. PETRAS ŽILOBAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
6745 West 63rd Street
Val. pirm., antr. ketv. ir penkt. 1; šeštadieniais pagal susitarimą

Bronė Rakštieņė matuojamas kraujospūdis Sodybos ambulatorijoje. Nuotr. M. Nagio

Sukomercintos ir

LIETUVIŠKOS KALĖDOS

Krašte, kuriame mes gyvename, religija nėra persekiama kaip sovietiniuose kraštuose, bet Dievo vardas išmestas iš viešųjų įstaigų, iš mokyklų, iš ten išguita ir malda. Tikintieji nepersekijami, tačiau jie tam tikra prasme yra diskriminuojami. Sakysime, jie turi mokėti dvigubus mokesčius: vienus valdinių, kitus savo konfesinių mokyklų išlaidymui.

Kasmet „legaliai“ nužudomi milijonai negimusių kūdikų gyvybių. Valstybė dėlto ne tik tyli, bet neretai atvejais valdinės įstaigos apmoka jų žudymo išlaidas. Tuo tarpu baudžiamas tas, kuris kiek daugiau patampo šunį už ausų. Bet ir tikintieji dėl minėtų ir kitų negerovių per daug nesijaudina, dažniausiai tyli. Ne taip, kaip komunistų valdomoje Lenkijoje, kurios mokyklose vis dar kalbama malda, o sumanymas pašalinti iš mokyklų kryžius susilaukė griežtos mokinų tėvų ir plačiosios visuomenės reakcijos.

Taigi Dievas yra išguitas. Ir jeigu šiandieną Marija ateitų gimdyti Kristaus, tai kažin ar jai būtų lengviau susirasti pastogę, kaip prieš 1984 metus. Žinoma, jeigu ji būtų lygiai taip neturtinga, kaip buvo anuo metu. Visų užėgų durys jai būtų uždarytos. Ji nerastų vietos turtingųjų rezidencijose, daugelio žmonių namuose ir širdyse. Reiktų gal glaudintis kokių nors apeletoje didmiestio lūšnoje. Bet čia būtų dar blogiau kaip anais laikais, nes nebūtų nei asilo, nei jaučio, kuris savo kvapą jį ir naujagimį susildytų...

Bet klystumėm sakydami, kad Kristus šiame krašte taip jau niekam nereikalingas. Yra daug jį mylinčių širdžių. „Myl“ ir pati valstybė. Štai ant kiekvieno pinigų užrašyta „In God we Trust“. Nedaug kas kalba apie advento meto rimtį, susikaupimą, dar mažiau apie atgailą ir pastangas „būti geresniu“, bet tiksliai pavaiščiokime miestų ir miestelių gatvėse. Kiek daug blizgančių dalykų čia iškelta ir sutekta Kristaus vardu. Tiesa, Kalėdų senis čia žymiai populiariausias už Kristų, bet vis dėlto neužmirštam ir Kristus, Marija. Tarp dovaninių prekių kalnų matyti ir praktėlių skulptūros ir vaizdai, nors kai kas deda pastangas ir jas pašalinti. Tačiau ir tokiu atveju liks dar prekių kalnai, bus šaukiama, reikiama, grojama „Merry Christmas!“ Kalėdos gali būti ir be Kristaus. Juk už jį svarbesnis „biznis“. Kristaus atėjimas tiek reikalingas, kiek jis padeda labiau išreklamuoti savo prekybą, tą ar kitą dovaninę prekę.

Bet adventas — atgailos, o Kalėdos — mums lietuviams džiaugsmo šventė. Neturime nueiti su akla šio krašto minia. Mūsų Kristaus laukimas turi būti prasmingesnis, o Kalėdos — šventesnis. Nepeiktinas ir dovanų paprotys, bet jis turi būti kitoks, lietuviškai moderuotas.

Arba vėl — istoriniai darbai. Neseniai Vydūno jaunimo fondas IV-ja laida perspausdino A. Šapokos „Lietuvos istoriją“. Didelio demiso verti LKMA darbų stori tomai. Ed. Jasiūno paruoštas „Dariaus Girėno albumas“, „Tautos praeitis“. Tam, kuris nori gauti daugiau žinių apie Lietuvos praeitį — galima padovanoti Algirdo Gustaičio „Tikrąją Lietuvą“.

Yra aibės kitų gerų knygų. Jas išsigyti mielai padeda „Draugas“.

Išėjimoje esame išleidę daug gerų lietuviškų knygų, vienkartinų ir serijinių leidinių,

mūsų rašytojų kūrinių, istorinių studijų, atsiminimų, gražios poezijos, romanų, apysakų rinkinių. Taigi yra kas pirkti, iš ko pasirinkti, nes ir pastaruoju metu, kada dėl amžiaus ir kitų reiškinų mūsų pastangos ir veikla daug kur sumažėjo, mes vis dar įstengiame parašyti ir išleisti gerų knygų. Tebera gyvos ir lietuviškos leidyklos: prie „Draugo“ veikia Lietuviškos knygos klubas, Lietuvių Bibliotekos, Algimanto Mackaus, Akademines skautijos, „Ateities“, „Vilties“, „Nidos“ ir kai kurios kitos leidyklos. Jos ir privatus knygų leidėjai vis dar kiekvienais metais pateikia gerų lietuviškų knygų. Galima sakyti, kad blogų knygų labai nedaug teišleidžiama. Aiškiai vyrauja gerosios. Taigi ir šventinėms dovanoms yra iš ko pasirinkti. Štai keletas mūsų pasiūlymų, kurie toli gražu nepretenduoją išsamiai mūsų paskutinio meto knygų bibliografiją.

Pirmiausia puiki kalėdinė dovana gali (ir turi) būti lietuviško laikraščio prenumerata. Kiekvienas šeimos narys apsidžiaugs, jeigu jam bus užsakyta „Draugo“ dienraštis, ar savaitraštis — „Tėviškos žiburiai“, „Dirva“, „Darbininkas“, „Nepriklausoma Lietuva“, „Laisvoji Lietuva“. Gera dovana mūsų žurnalai. Štai jų eilė: „Aidai“, „Metmenys“, „Lietuvių dienos“, „Pasaulio lietuvis“, „Technikos žodis“, „Medicina“, „Moteris“. Kas domisi politiniais klausimais, galima užsakyti rečiau pasirodantį žurnalą: „Laisvės“, „Akiračius“, „Tėvynės sargą“, „Naujajai vilti“, „Varpa“, religinį žurnalą „Laiva“. Jaunimui tinka „Ateitis“, „Laisvė lietuviams“, „Mūsų Vytis“, „Skautų aidas“, o vaikams — „Eglutė“.

Lietuviškų knygų pasirinkimas toks didelis, kad čia tik kai kurias paminėsime. Dovanoms tinka pirmiausia „LKB Kronikos“ jau išleistas 7 knygos, septyniais tomeliais perspausdinta pogrindžio „Aušra“, keturi „Lietuvos bažnyčių“ tomai, „Lietuviai Sibire“, „Balsas iš laisvės kapo“. Tai vis knygos, kurių paruošimas ir išleidimas surištas su šio okupu Lietuvos gauta medžiaga.

Dovaninės prekės yra puošnios Amer. lietuvių bibliotekos leidyklos gražiai išleistos knygos: „Lietuvių ekslibriai“, „Palikę tėviškes namus“, „Lithuanians in multi-Ethnic Chicago“, „Algimantas“. Malonu gauti Antano ir Anastazijos Tamošaičių puošnias spalvotas knygas: „Lithuanian National Costume“, „Lithuanian Easter Eggs“. Pridėkime dar T. Valiaus kūrinių monografiją, J. Muloko architektūrą, minėtos Liet. Bibliotekos leidyklos išleistas knygas: St. Ylos „Čiurlionis — kūrėjas ir žmogus“, netrukus iš knygriškos atkeliančią esto A. Rannito studiją apie M.K. Čiurlionį su spalvotomis iliustracijomis (anglų kalba) ir daugelį kitų raštų — yra iš ko pasirinkti.

Ten aukštai, šakose, jis jautėsi, kaip voverė stebinti sau grėsmę plento vežimuose ir bauginančiuose sunkvežimiuose. Miškas priklausė jam, iki ant plento nebuvo matomi pavojaus ženklai. Bet ju bus — tik reikia mokėti juos išskaityti. Tada ir čia bus nesaugu.

Rupūžės, prakeiktieji... Ir vėl ateis būriais. Viso kio komjaunuliai, piemenys, padauzo... Šio elemento niekada nepatruks. Prieš keletą dienų juos matė pravažiuojančius plentu, begėdiškai bliujančius rusišką daiktą ir vežančius suimtuosius ir miestelį, turbūt jiems įtartini, mums padedančių ūkininkų.

I mišką jie dar bijo lįsti. Gal reikės juos pabaidyti miestelyje ar jų pačių kieme, kol suimtųjų neišvės kur nors ir iki paskutinieji pasiseikimai dar

LIET. KAT. SUSIVIENIJIMO ŠIMTMEČIO IŠVAKARĖSE

JUOZAS A. STANKAITIS, M.D.

Kaip visi patyrėme iš valdybos pranešimų, mūsų Lietuvių Katalikų susivienijimas finansiskai yra saugi organizacija, tačiau ji kenčia dėl nuolatinio narių skaičiaus mažėjimo. Mažėja jis dėl narių mirties ir dėl naujų narių stokos. Tokia organizacija, kaip L.K. susivienijimas, kęsdama dėl narių skaičiaus mažėjimo, negali ilgai išsilaikyti. Štai kodėl pažūrėtina į susidariusią padėtį atvirai ir drąsiai, jeigu norime ją patobulinti. Jei tuo nesirūpinsim, pagreitinsim tolimesnį organizacijos silpnėjimą.

Man atrodo, turime panaagrinti kelis klausimus. Kaip gydytojas, dažnai turiu įsigilinti į paciento sveikatos padėtį ir, duodamas patarimus, pasakyti jam, kaip iš tikrųjų yra. Dažnai tiesos žodis yra skaudus, bet, jeigu nebūsim atvirai ir teisingi sau, viskas bus prarasta.

Man pirmiausia rūpi narių vieningumas Susivienijime. Deja, matau jame kelias grupes. Viena jų susideda iš narių, kurie patys ar jų tėvai ir net protėviai atvyko į Jungtines Amerikos Valstijas prieš pirmąjį pasaulinį karą. Kitoje grupėje daugiausia buvę „išvietinti asmens“ ir jų vaikai, atsiradę šioje šalyje jau po antrojo pasaulinio karo. Tarp šių dviejų grupių yra aiški trintis, kuri yra ne tik Susivienijime. Ji ne svetima daugeliui mūsų organizacijų ir parapijų. Manau, atėjo laikas pašalinti visus tuos skirtumus ir vienas kitu nepasitikėjimą tarp mūsų, kad pajėgtume sustiprinti mūsų organizaciją.

Turime daugybę antros ir trečios generacijos Amerikos lietuvių, kurie yra gliai įleidę šaknis amerikiečių visuomenėje — visi jie reikalingi mūsų organizacijai. Gal jie nekalba taisyklingai lietuvių kalba, jei iš viso jie kalba lietuviškai, gal nebesupranta visų lietuviškų tradicijų, tačiau jie yra ištikimi savo kilmės tautai. Pavyzdžiui, šiemet kazimirinės iškilmės Romoje antros ir trečios generacijos lietuviai sudarė didžiausią Amerikos lietuvių maldininkų grupę. Tai tie patys žmonės pokario metais rūpinosi išvietintųjų atskvietimu į šią šalį ir jų pirmąją globa. Jų meilė ir dvasia savo tautos atžilvui neabejotina.

Lygiai daug gero pasakytina ir apie „naujosios“ lietuvių. Jie praturtino

mūsų tautinį paveldėjimą, lietuviškąją kultūrą. Daugelis šių žmonių yra aukšto lygio profesionalai, tvirtai įsijungę į amerikiečių visuomenę ir yra jai ištikimi. Gal ne visi jie kalba angliskai be akcento, bet atsimentina, kad ir mūsų seneliai buvo panašioje padėtyje, kai jie atvyko į Ameriką. Visi mes turime vienas kitą paimti į glėbį, kaip seserys ir broliai fraternalinėje organizacijoje. Privalu vienas kitą suprasti ir dirbti išvien, siekiant stipresnio Susivienijimo.

Kitas svarbus klausimas — ar būsime mes tik siauros geografinės srities, ar viso krašto lietuvių organizacija? Pastaruoju laiku ieškome naujų narių daugiausia šiaurės rytų Pensylvanijoje. Abejoju, ar tokių pastangų užteks. Juk įvairiose valstijose turime tūkstančius lietuvių, kurie mažai ką žino apie Lietuvių Katalikų Susivienijimą, nors jiems mūsų organizacijos tikslai yra arti širdies. Turime kreipti dėmesį plačiau. Pavyzdžiui, šiemetiniame seime nesimatė nė vieno atstovo iš Philadelphiajos, o ten yra gausi lietuvių bendruomenė, kuri galėtų mums duoti daug naujų narių. Tas pat pasakytina ir apie New Yorko, Connecticut, Chicago, Clevelando, Detroito, Bostono, Los Angeles lietuvių — ten daug kultūrinės veiklos, daug kandidatų Susivienijimui, kuriam jie galėtų duoti naujų idėjų, ryžtingumo ir vadovavimo.

Susilaukus naujų narių organizacijos kontrolė gal ir išslystų iš „vietinių“. Bet ar to bijotina? Juk mūsų organizacijai ir ne Pensylvanijos žmonės vadovavo gana gerai.

Dr. Vladas Šimitais kalbėjo seime apie Amerikos lietuvių kongresą šį rudenį Chicagoje. Mūsų organizacija gali ir turėtų siųsti į jį savo atstovus gausiai. Tai būtų proga mūsų organizacijai ne tik „pasirodyti“, bet ir patiai būti mūsų visos lietuviškos visuomenės gyvyje ir srauto dalimi. Tokieis progomis turime pasinaudoti. Jeigu mes sieksime naujų narių visoje Amerikos lietuvių visuomenėje, turėsime geresnių galimybių tapti tvirta ir gyvatinga organizacija. Kitokių atveju pamažu, bet tikrai eisime nykimo keliu.

Mūsų taikiny, ieškant naujų narių, turėtų būti mūsų jaunimas. Patys jauniausi dar

vaikystėje yra reikalingi, tačiau šiuo metu mums reikalingi „paaugę“ jaunuoliai, kurie taptų tuojau veiklus nariais. Juk jie yra būsimi visuomenėje vadovai, profesionalai, jaunų šeimų kūrėjai. Nuo jų priklausys, ar mūsų organizacija bus tvirta, pajėgi. Bet kaip juos patraukti į savo eiles?

Susivienijimo ekonominiai tikslai jau yra gerokai atgyvenę savo amžių. Prieš šimtą metų nebuvo socialinės apsaugos, nebuvo našlių ir našlaičių tinkamo aprūpinimo. Visa tai dabar turime. Darbdaviai paprastai teikia pakenciamą gyvybę ir sveikatos draudimą. Veikia galybė privačių draudimo org. Todėl vien tik kaip draudimo organizacija negalime konkuruoti šioje srityje.

Man atrodo, kad mūsų Susivienijimas su savo 163 nuosimčių finansiniu saugumu gali būti išradingas jauniems žmonėms patraukti. Vienas didžiausių Amerikos jaunų žmonių siekiams yra įsigyti savo namus. Daugeliui jaunų šeimų šiandien yra sunku tai įvykdyti dėl aukštų palūkanų. Jeigu mes savo nariams palengvintume namams skolinimo procedūrą ir teiktume paskolas už žymiai mažesnes palūkanas, tikrai patrauktume daugelį jaunų šeimų. Pagaliau šeimos yra ir bus mūsų organizacijos pagrindas ir yra jos ateitis.

Gal be išimties mūsų seneliai ir tėvai su pasididžiavimu kalba apie savo vaikų ir anūkų siekimą aukštųjų mokslų ir jų išsimokslinimą. Aukštasis mokslas yra gyvatingai reikalingas mūsų jaunimui, mūsų ateičiai, bet šandien siekimas mokslo yra labai, labai brangus. Todėl ir siūlyčiau panaagrinti galimybes iš mūsų atsarų teikti studijoms paskolas prieinamomis sąlygomis mūsų nariams, kad jie patys ar jų vaikai galėtų pasiruošti savarankiskam gyvenimui, geresniam gyvenimui, ko mūsų organizacijos steigėjai ir tikėjosi.

Taigi organizacijos narių vieningumas, praplėtimas naujų narių ieškojimo visame krašte, bandymas įvesti naujus patarnavimus savo nariams, ypač jaunesiems, yra būtinos priemonės mūsų Susivienijimui sustiprinti ir jam išlikti. Tuo privalu rūpintis ne tik Susivienijimo vadovybei, bet ir visiems jo nariams.

Vysk. Vincentas Brizgys su Vlko valdybos pirmininku dr. Kaziu Bobeliu seimo metu gruodžio 1 d.

Nuotr. J. Tamulaičio

SPAUDOS MĖNUO KVIEČIA ATSIGRĘŽTI Į KNYGNĖŠIŲ LAIKUS

Nuo pat savo veiklos pradžios Lietuvių Bendruomenė skelbė spaudos dienas, savaites, mėnesius, ragindama užsakyti laikraščius, žurnalus, pirkti knygų ir dėti pastangų išlaikyti bent nemažėjantį prenumeratorių skaičių. Bet vis dėlto pasitraukusiųjų iš spaudos darbuotojų ir skaitytojų eiles nepapildo nauji bendradarbiai, jį skaitytojų šeima neįsijungia jaunoji karta.

Spaudos draudimo laikais caras draudė mūsų tautai skaityti maldaknygę, knygą ar laikraštį. Čia laisvajame pasauly mes patys užsklendžiame savo namų duris lietuviškam spausdintam žodžiui. Lietuviškas laikraštis ar knyga tapo nepageidaujamu mūsų pasiturinčios jauniosios kartos namų svečiu.

Ką daryti? Negi lietuvių išviją krašte, kur visokia laisvė klesti, pasiliks „tamsi ir juoda“, kaip prieš 80 metų okupantas rusas siekė pavergti tėvynę?

Grįžkime į naują knygnešių laikotarpį ir pradėkime veikti. Čia knygnešių vaidmenį turi imtis tėvai, šeimos, parapijos, organizacijos, liuanistinės mokyklos, jaunimo stovyklos.

Tėvų namuose vaikas jau iš mažens turėtų matyti lietuvišką spaudą gerbiama, girdėti skaitomą, vėliau liuanistinėse mokyklose, jaunimo organizacijose. Išle-

džiams j savarankiską gyvenimą užprenumeruoti lietuviškos spaudos, kad nenutrauktų ryšio su savojuo kamieniu. Gal daugelis pamėgs skaitymą savo tėvų kalba ir toliau patys pirks, prenumeruos.

Kadangi liuanistinės mokyklos yra remiamos Lietuvių Bendruomenės, tai apylinkių valdybos turėtų sueti j kontaktą su mokyklų vadovybėmis ir sutarti būdus, kaip geriausiai įtraukti vaikus j lietuviškosios spaudos skaitymą, platinimą, joje bendradarbiaujami.

Lietuvių parapijų vadovai turėtų stipriai įsijungti j lietuviškosios spaudos vaju per savo biuletenius, pamokslus, susirinkimus. Parapičiai, pamiršę lietuviškus reikalus, neigai išsilaikys ir savojoje parapijoje.

Kai mūsų gretos tirpsta tautų mišinyje, traukiasi dėl mirčių, giminių mažėjimo, nelaimingų atvejų, mažėja ir mūsų periodikos bei knygos skaitytujai.

Mūsų spaudos leidyklos yra nepaprastai svarbūs ir vertingi tautininkai išvijoj visų aktyviųjų sričių veiksmams. Be savosios spaudos mūsų visokios pastangos netektų akstino, ugnies ir ryžo didžiamai išvijoj misijai. Ne tik gruodžio mėnuo, bet ištisi metai turėtų būti spaudos gyvybei skirtų pastangų, darbo ir aukos nepertraukiama grandis.

PĖDSAKAI LIŪNE

P. MELNIKAS

Romanas

8 — Turime naują žmogų, — burbtelėjo Zdanys ir dingo šviežių apatinių lapų vainike.

Gera pavasari... Po prakeiktos žiemos galima būtų džiaugtis. Tačiau drabužiai lipo prie Lauciaus kūno, žiovlus tampė žandus ir vienos kojos beveik neįėjė. Jos apmirimas keitėsi į lengvą tirtėjimą žygiuojant pro kimsynus įprasta linkme. Nuolat girdimas miško ošimas darėsi net įkyrus.

Ten aukštai, šakose, jis jautėsi, kaip voverė stebinti sau grėsmę plento vežimuose ir bauginančiuose sunkvežimiuose. Miškas priklausė jam, iki ant plento nebuvo matomi pavojaus ženklai. Bet ju bus — tik reikia mokėti juos išskaityti. Tada ir čia bus nesaugu.

Rupūžės, prakeiktieji... Ir vėl ateis būriais. Viso kio komjaunuliai, piemenys, padauzo... Šio elemento niekada nepatruks. Prieš keletą dienų juos matė pravažiuojančius plentu, begėdiškai bliujančius rusišką daiktą ir vežančius suimtuosius ir miestelį, turbūt jiems įtartini, mums padedančių ūkininkų.

I mišką jie dar bijo lįsti. Gal reikės juos pabaidyti miestelyje ar jų pačių kieme, kol suimtųjų neišvės kur nors ir iki paskutinieji pasiseikimai dar

palaiko vyrų drąsą. Tačiau lindimas j pavojų Lauciu grauzė.

Atgijo jis tik netoli slėptuvės, užduodęs kepanus lašinius ant žibalinės. Šarka ir Elnias iš tolo atpažino jį ateinantį. Ant peilio sukabinę pajuodusius spirgučius ir rodė jam, kad sužadinti apetitą.

Dešimties vyrų grupė sėdėjo aplinkui žibalinę. Jų tarpe buvo du nauji veidai: partizanų ryšininkas Kazys Surdokas ir Romas Kiela.

Surdokas supažindino Lauciu su Kiela:

— Medikas Romas Kiela, paripinąs jums vaistus.

— Dėkoju, — pasakė Laucius Kielai.

— Iki dugno, — Šarka Kielai ir Lauciu davė po taurelę, iš kurios abu gėrė žiūrėdami j vienas kitą.

Išvargę Laucius nebuvo linkęs kalbėti. Sėdo ant akmens, ištuštino taurelę, kramtė šiltus, traškančius lašinių spirgučius ir žiūrėjo j naujai atėjusius. Gerai, kad jų vis atsiranda, galvoje. Sutrupėms visiems valandos stebėjimo punktuose, prie geležinkelio daugiau jų pastatys.

Lauciaus gelsvi, žirklemis ant greitųjų apkroti plaukai pausiuose jau buvo pražilę. Išvargusiam, taisyklingų broučų, tačiau išvagtame veide po primerktomis akimis siaura ir trumpa nosis metė šešėlį ant lūpų, kuriose buvo tarsi sustingęs šypsnys. Bendra jo išvaizda sudarė vaizdą lieso, tiesiog padžiūvusio vyro, kuris kenčia badą. Jis atrodė silpnas, palyginus su vyrais, susėdusiais aplink ugnį.

Lauciaus uždavinys šioje grupėje buvo stebetojo ir patarėjo. Retkarčiais dalyvaudamas vyrų žygiuose drąsa nepasizymėjo, tačiau nebijojė sakyti tiesą j akis didžiausiems pramuštgalviams.

Užsigrūdinęs 1941 metų sukilime ir pogrindžio

darbe vokiečių okupacijos laikais, po karo studijavo inžineriją ir ten kurį laiką dirbo raštineje, padėdamas naujos valdžios persekiojamiems studentams. Kai tas administracijai paaiškėjo ir prasidėjo areštai ir suėmimai Kaune — jis pasitraukė j miškus.

Nuolat keitė vietas. Įvairiose vietovėse padėjo organizuoti pasipriešinimo veiklą. Jis neturėjo, net nenorėjo toje veikloje pilno autoriteto. Kiekviena grupė klausė vadovo. Jei grupių vadai jo žodžių ir perspėjimų ieškojo — to jam užteko. Tada jis persikeldavo j kitą grupę ar apskritį ir ten stebėjo ką būtų galima patobulinti.

Medžių viršūnės suoše nuo vėjo šuoro.

Degtinė kaitino Lauciaus vidurius, akys merkėsi ir persimetęs dar keliais žodžiais su atvykusiais, pasakęs „prigulsi“, paliko būrį klegančių vyrų.

Nusileidęs slėptuvėn žvilgtelėjo j nebaigtą savo rašinį, gulintį ant stalo, laikraštėliui, ir prigulė kampe ant šakom supintos lovos. Čia mažiau girdėjosi girios ošimas ir vyrų balsai lauke, kur Šarka ir Elnias turbūt drąsino naujusius. Tik šienas ir šakos po juo subraškėdavo po kiekvieno pajudėjimo.

Tai Surdokas ir Kiela atėjo...

Surdokas turbūt iš geležinkelio pusės atvedė Kiela, galvoje. Kažkur lyg girdėta pavardė, universitete kažkur matytas. Studentiški veidai paskaitose, koridoriuose raštineje ar per revoliucijos šventes salėje juos darė beveik viena didelė šeima. Daug jų pabėgo j vakarus, bet naujų prigulėjo. Jei juos pamatydavo gatvė, krautuvė ar stadione, tuoj pagalvodavo: „Aha, tas bus studentas“. Jie kažkuo skyrėsi nuo kitų.

(Bus daugiau)

PASKUTINIEJI ŠV. KAZIMIERO KOMITETO DARBAI

Albumas, monografija, giesmynas, dokumentinis leidinys

BRONIUS VAŠKAITIS

Nors kazimieriniai metai oficialiai buvo baigti praėjusio rudens pabaigoje Kandoje suruoštu Pasaulio lietuvių katalikų kongresu, tačiau centrinis šv. Kazimiero jubilėjaus minėjimo komitetas, nors ir sunkiai plūšęs trejus metus, savo darbų vis negali baigti. Neseniai įvykusiame Brooklyn, N.Y., posėdyje, kuriame dalyvavo visi komiteto nariai — inž. Vytautas Volertas — pirm., dr. Česlovas Masaitis, kun. Kazimieras Pugetičius, Philip Skabeikis, Marian Skabeikienė, kun. Viktoras Dabušis, Paulius Jurkus, Bronius Vaškaitis, paaiškėjo, kad dar nebaigti keturi darbai: albumas, monografija, giesmynas, dokumentinis leidinys.

Albumą — Šventas Kazimieras lietuvių dailėje — buvo pradėję ruošti kun. Stasys Yla. Jam staiga mirus, šį darbą tęsė P. Jurkus. Du trečdaliai jo jau paruošta. Autorius tikisi netrukus baigti visą darbą. Susidarys nemažai formato, 150-200 puslapių. Niekam nelaukiant, nutarta dalimis albumą pradėti spausdinti „Draugo“ spaustuvelyje. Marijonų vienuolija yra sutikusi šį darbą atlikti savo lėšomis. Tai bus jos auka.

Kun. Pauliaus Rabikausko, S.J., studija apie šv. Kazimierą, kaip ir buvo suplanuota, pasirodys ateinančiais metais. Jis ją jau baigia rašyti. Veikalą išspausdins pranciškonai Brooklyn. Žinodami sunkią centro komiteto finansinę padėtį, jie už darbą nieko neskaitys.

Giesmyno paruošimui buvo pakviestas muzikas kun. Ladas Budreckas. Jis stropiai rinko jau turimas šv. Kazimiero giesmes ir angažavo muzikus naujas sukurti. Giesmynas bus 38 giesmės. Jų tarpe yra ir pavergtoje Lietuvoje sukurtų. Be to, jame bus šv. Kazimierui dedikuotas himnas, kuriam pagal Prano Zarankos žodžius muziką sukūrė Bronius Budriūnas. Giesmyno spausdinimui rūpinasi saleziečiai Romoje. Jis pasirodys ateinančių metų kovo pradžioje. Iš viso bus atspausdinta 1,000 egzempliorių: 500 Šiaurės Amerikai ir tiek pat Europai. Jo išleidimas komitetui kainuos apie 8,000 dol.

Didžioji šv. Kazimiero sukaktis buvo paminėta globaline skale. Lietuvos ir pavergtos mūsų tautos vardas plačiai nuskambėjo įvairių kontinentų katedrose, didžiulėse bažnyčiose, o ypač Šv. Petro bazilikoje, Romoje. Popiežiaus, kardinolų pasakytos kalbos rado didelį atgarsį pasaulinėje spaudoje, televizijoje, radijuje. Daugumo kalbėtojų buvo ne tik plačiai apibūdintas šv. Kazimieras, bet išskeltas ir brutalus Lietuvos tikinčiųjų persekiojimas, taurių kunigų nuožmus baudymas, neišleidimas užsienin nė vieno vyskupo (jie buvo kviečiami) į plačios apimties minėjimus, draudimas popiežiui lankytis pavergtame krašte ir t.t. Tuo buvo suduotas stiprus smūgis mitui apie religijos laisvę Lietuvoje. Reikšmingi buvo ir mažesni minėjimai.

Tai buvo pirmas atvejis, kada lietuvių kilmės asmeniai buvo parodytas toks didelis dėmesys pasauliniu mastu. To dėmesys įsivaizduojamą poziciją žymiai sustiprėjo. Mes buvome pristatyti kaip senos, kultūringos tautos ainiai. Daugeliu atvejų ateityje

mums bus lengviau atverti įtakingų asmenų duris ir jiems išsakyti savo skaudulius.

Garsieji įvykiai, susiję su sukakties minėjimu, dar yra gyvi daugelio žmonių mintyse ir spaudoje. Bet kaip ilgai? Laikas, tartum stipri srovė, viską greitai nuplukdo užmarštin. Kad tas neįvyktų ir kad istorikai ir ateinančios kartos galėtų matyti, kas buvo padaryta švenčiant didį šv. Kazimiero jubiliejų, komitetas nutarė viską sukaupti krūvon ir išleisti dokumentinį leidinį. Šiam darbui atlikti buvo pakviestas Balys Raugas. Jis jau baigia rinkti ir tvarkyti šį reikalą liečiančią medžiagą. Leidinio vardas — Šv. Kazimiero penkiašimtis. Tiražas — 2,000. Leidinį komiteto lėšomis atspausdins pranciškonai. Jis apims minėjimus, suruoštus visame pasaulyje, įskaitant ir kitatautių pastangomis (lenkų, Piet. Amerikos žmonių) bei Lietuvoje. Išskirtinis dėmesys yra skiriamas popiežiaus, kardinolų, arkivyskupų kalboms, išskilimams Romoje ir Toronte. Knygoje, apimančioje kelis šimtus puslapių, vietą ras ir komiteto veiklos apžvalga. Neminint smulkesnių dalykų, trejų metų slinktyje jo

iniciatyva jau yra išleisti įvairaus dydžio septyni leidiniai, jų tarpe penki svetimomis kalbomis (anglų, vokiečių, italų, ispanų, portugalų), surasti žmonės pirmosios lietuvių religinės operos, kad ir kontroversinės, libretto parašymui bei jai muzikos sukūrimui, nukaldintas šv. Kazimiero medalis, Vatikane išleistas pašto ženklas, telkta lėšas suplanuotų projektų vykdymui ir t.t.

Komitetui užsakius, italai specialistai filmavo popiežiaus Mišias ir audienciją. Jų padarytas splavotas filmas (video tape) jau gautas ir posėdžio metu buvo padeonstruotas. Darbas atliktas tikrai profesionaliai. Tai puikus dokumentinis filmas, užtrukęs apie 50 minučių. Jame daugtūkstantinėje minioje gražiai pasirodė ir lietuviai: „Grandinėlis“ giesmės aidė erdvoje bazilikoje, skaitymus atlieka Vytautas Volertas bei Kazys Lozoraitis, o psalmę traukia ką tik išventintas kun. Danielius Štėniskis. Filma gražaus tembro balsu komentuoja Saulius Kubilius, atvykęs iš Australijos į Romą studijuoti. Rekomenduojina šį video tape pamatyti. Jis vienaip padarytas Amerikos aparatam, o kitaip — Eu-

ropos. Abu padarymai komitetui kainuoja per 10,000 dol. Jų įsigijimui jau turimā du mecenatai: kun. K. Pugetičius ir kun. V. Dabušis paklojo po tūkstantį dolerių. Jei atsirastų dar aštuoni tokie dosnūs mecenatai, skola būtų išmokėta. Komitetas greitai laiku filmą pradės daiginti ir norintieji jį už tam tikrą atlyginimą galės įsigyti.

Pirmųjų savo darbų vykdymui komitetas pinigų skolinosi iš Kunigų vienybės. Vėliau laisvais apeliavo į lietuviškų parapijų klebonus, pavienius kunigus, vienuolijas, religines organizacijas, fondus, prašydamas padaryti rinkliavas bažnyčiose, aukoti asmeniškai arba sutikti finansuoti kurį nors projektą. Ir po

pakartotinio kreipimosi ne visos parapijos atsiliepė. Geriausia reikalo supratimą parodė pavieniai kunigai ir nedidelis skaičius pasauliečių. Buvo mecenatų, kurių aukos praško net 5 tūkstančius dolerių. Į pagalbos šauksmą gražiai atsiliepė ir Nek. Pr. Marijos seserys Putname, Ct. Jos savo lėšomis su lietuvių dailininkų šv. Kazimiero paveikslais ir maldele dideliu tiražu išleido trijų rūšių atvirutes — korteles ir lankstinukus, kuriuose gražiu stiliumi buvo parašyta mūsų šventosios biografija.

Užsimotų darbų realizavimui komitetas jau sutelkė per 70,000 dol. Šiamatos subalansavimui dar trūksta kelių tūkstančių dolerių. Šv. Kazimierui padėdant, tikimasi ir juos sutelkti. Tuo būdu visi darbai bus atlikti, skolos išmokėtos.

Akimirka iš A. Landsbergio „Onos veido“ spektaklio Chicagoje Jaunimo centre. Sovietų muitininkas — V. Dovydaitis ir Ona „paprašta“ moteris — V. Jutulienė. Nuotr. P. Malėtos

LIETUVIAI FLORIDOJE

Daytona Beach, FL

ISPŪDINGAI PRISIMINTAS PROF. JUOZAS BRAZAITIS

Daktarų Vytauto ir Vandos Majauskų dėka š. m. lapkričio 28 d. Prince of Peace katalikų bažnyčioje Ormond Beach specialiomis pamaldomis buvo prisiminta a.a. prof. Juozas Brazaitis dešimties metų mirties sukaktis.

Už garbingojo velionio sielą šv. Mišias atnašavo kun. dr. Kazimieras Ruibys. Jis pamaldų pradžioje priminė, kad prof. Juozą Brazaitį šiandien prisimena ir jo šviesų atminimą mini ateitininkai, buv. Aušros gimnazijos auklėtiniai ir kaimynai. Prasė pasimelsti už šio garbingo tėvynės sūnaus sielą ir sekti jo gyvenimo pavyzdžiu. Šv. Mišių metu šalia bažnytinio skaitymų šv. Kazimieras Brazaitis perskaitė iš a.a. velionio raštų ištrauką, liečiančią Antikristaus ir Kristaus sąvokas.

Vietoje įprastinio pamokslų, akademiškai paruoštą gilių minčių žodį tarė dr. Vytautas Majauskas. Plačiu žvilgsniu apžvelgė a.a. prof. Juozą Brazaitį neaitą gyvenimo kelią, išryškino jo, kaip žmogaus, visuomenininko, žurnalisto, katalikų veikėjo, valstybininko, savybes, jo būdo kilnumą, atvirą nuoširdumą, tvirtų principų žmogų. Savo jautrioje kalboje dr. Vytautas Majauskas prisiminė velionio kuklumą, taurumą, tačiau reiklų ir neatlaidų, siekiant užsibrėžtų tikslų. Garbingasis velionis neprikl. Lietuvai, jaunajai kartai ir išeivijai atidavė savo amžiaus gražiausius metus ir, išeidamas amžinybėn, likusiems paliko šviesų gyvenimo ir darbų pavyzdį, meilę žmogui, tėvynei ir pareigai, ką, lyg testamentu, yra išsakęs savo mylimajai dukrai rašytame paskutiniame laiške.

Dr. Vytauto Majausko gerai išmąstytas a.a. prof. Juozą Brazaitį žodis, paliko gilių įspūdį ir davė progos giliau susimąstyti apie žmogų, kuris visą gyvenimą

buvo pašventęs Dieviui, tėvynei ir artimui.

Pamaldų metu, muz. Antanui Skriduliui vargonais palydint, dalyviai giedojo gražias lietuviškas giesmes. Pamaldos buvo baigtos sugiedojus Marija, Marija. Pamaldose daug dalyvavo šios kolonijos ir apylinkių lietuvių. Tuo būdu ir nedidelė Daytona Beach lietuvių kolonija visuomeniškai dr. Vytauto ir dr. Vandos Majauskų dėka prisiminė garbingąjį velionį.

LAUKIAMAS POETAS BERNARDAS BRAZDŽIONIS

Režisierės Dalios ir Balio Mackialų pastangomis ateinančių metų kovo 23 d. į šią koloniją atvyksta mūsų žymusis poetas Bernardas Brazdžionis su žmona ir tą dieną šios kolonijos lietuviams duos savo poezijos recitalį.

Floridos lietuvių kolonijose dažnokai lankosi mūsų vokalistai, tačiau retesnis paukštis — literatai, poetai. Todėl labai malonu, kad poetas Bernardas Brazdžionis neatsisakė aplankyti mūsų koloniją. Svečių kelionė planuojama drauge susitarus su St. Petersburgo Lietuvių Bendruomenės apylinkių pirmininku Kaziu Uršaičiu.

St. Petersburgo svečias viešės ir savo recitalį atliks kovo 27 d. Lietuvių klube. Reikia manyti, kad šių kolonijų lietuvių svečių kelionei taip pat skirs nemažą dėmesį ir gausiai dalyvaus poezijos recitaliuose.

GEDIMINO LAPĖNO GIMTADIENIS

Nemažas būrys bičiulių iš pamačios Daytona Beach apylinkių suvažiavo į Deltoną pasveikinti Gedimino Lapėno jo septyniąsias dešimt antrojo gimtadienio progą. Visų svečių vardu Gediminui linkėjimus išreiškė ALT s-gos Daytona apylinkių skyriaus pirmininkas Vytautas Abraitis, pasigėrėdamas Vladės ir Gedimino gražiu įsikūrimu ir

darbštumu. Dėkojo Gedimino gyvenimo palydovei Vladei už šaunias vaives. Jiems sugiedota Ilgasių metų linkėjimai.

Gediminas yra ir šios kolonijos meno mėgėjų vienetų aktyvus narys, dalyvauja meninėse programose ir į repetitijas kas savaitę vyksta Daytonon, atlikdamas į abu galu apie 100 mylių kelionę.

Gediminas trumpu žodžiu visiems jį sveikinusiems bei dalyvavusiems jų svetinguose namuose išreiškė padėką.

SIAUTĖ AUDRA

Lapkričio 22 ir 23 d. Floridos pakraščių praėjo ypatingai didelė audra — stiprūs vėjai su lietuimi. Tokios audros TV komentatorių teigimu Daytona Beach apylinkės nėra turėję 20 metų.

Atlanto vandenyne siautė milžiniškos bangos, nusimesios atsargi vandenyną gražias smėlio kopas. Bangos išplovė kai kuriose vietose kelią, einantį pagal Atlantą, sugriovė ant Atlanto kranto stovėjusius rezidencinius namus, apgadino vandenynmą nutiestus tiltus. Audra yra padariusi daug nuostolių, tačiau Daytona Beach apylinkių lietuvių nuo audros nė vienas nenukentėjo.

PADĖKOS DIENA

Padėkos dieną kaip tik siautė šioje kolonijoje stipri audra, tačiau šią dieną švęsti audros nesukliudė. Daugumas šios kolonijos lietuvių Padėkos dieną atšventė susibūrę po keletą šeimų. Didesnis būrys bičiulių svečiavosi ir kalakutą valgė pas architektą Joną ir Bronytę Lepeską. Tai buvo gražus, nuoširdus, malonių šeiminių dalykų pabendravimas, praėjęs šventiška nuotaika. Kaimynų vardu šeiminkams padėkojo už svetingumą ir vaišes Jonas Šileikis.

Jurgis Rimtautas

CLASSIFIED GUIDE

NUOMOJAMA — FOR RENT
Išnuom. 5 kamb. dalnai apstatytas butas 64-tos ir Albany Apyl. Tik su augusiais. Skambint 471-6237.

MISCELLANEOUS
M.A. ŠIMKUS
INCOME TAX SERVICE
NOTARY PUBLIC
4380 S. Maplewood — Tel. 254-7450
Taip pat daromi Vertimai, Giminių iškviatimai, pildomi Pilietybės prašymai ir kitokie blankai.

MOVING
SERENAS perkausto baldus ir kitus daiktus. Ir iš toli miesto leidimai ir pilna aprauda.
Primame MASTER CHARGE ir VISA
Tel. — WA 5-8063

A. VILIMAS
MOVING
Apraustas perkraustymas
Įvairių atstumų
Tel. 876-1882 arba 876-5096

MASTER PLUMBING
Licensed, Bonded, Insured
Mūsų darbai ir patalpymai. Virtuvės ir vonios kabinetai. Keramikos plytelės. Karšto vandens vamzdžiai. Flood control. Užsikimšę vamzdžiai išvalomi elektra. Palkite pavarę ir telefoną — lietuviškai.
SERAPINAS — Tel. 636-2960

TELEVIZIJOS
Spalvotos ir paprastos. Radijai, Stereo ir Oro Valstyvės
PARDAVIMAS IR TAIŠTAVIMAS

MIGLINAS TV
2346 W. 69 St., tel. 776-1498

FRANK ZAPOLIS
Tel. GA 4-3654
3208 1/2 W. 95th Street

ANATOLIJAUS KAIRIO
knygų išpardavimas
LOTOFAGŲ SĄLY, eilėraščiai — \$3.00
LAISVĖS SONATA, poema apie jūrininką — \$3.00

VALOME
KILIMUS IR BALDUS
Plaukams ir vaikų kambariams visų rūšių grindis
BUBNYS
Tel. — RE 7-5168

ISIGYKITE DABAR

Isigykite šią populiarią plokštelę

RADVILA PERKUNAS - LA GIOCONDA - TOSCA
TURANDOT - AIDA - LA JUIVE - ANDREA CHIENIER
CARMEN - MANON - LESCAUT - PAGLIACCI
STASYNS BARAS, tenoras
Stuttgart'o Simfoninis orkestras
Dirigentas DARIUS LAPINSKAS
Tai viena populiariausių plokštelių. Kaina su persiuntimu \$7.95. Amerikoje. Užsakymus siųsti:
DRAUGAS, 4545 W. 63rd St., Chicago, IL 60629

Žvejas — tai vienas paveldesnis iš labai puošnios dail. POVILO PUZINO monografijos, kuri yra didelio formato ir talpina net 28 spalvotas reprodukcijas. Kartu ir XX amžiaus Madonų, apdovanotas aukščiausia premija tarptautiniame madonų festivalyje Los Angeles, Calif. ir Grand National Award Amerikos dailininkų profesinėje sąjungoje New York. Puiki dovana ir tinka bent kurioms progoms teikti bet kam: sveitintaučiui ar lietuviui. Kaina su persiuntimu 27 dol. Užsakymus siųsti:
DRAUGAS, 4545 West 63rd Street, Chicago, IL 60629
Illinois gyventojai pridėda \$1.50 valstyjos mokestis.

REAL ESTATE

Atdaras apžiūrėjimui šeštadienį ir sekmadienį, gruodžio 8 ir 9 d. 11 val. ryto iki 5 val. vakaro

3910 WEST 61st STREET
6 kambarių (3 mieg.) "raised ranch" namas. Valgomasis kambarys. 2 vonios. Virtuvė-virtuvėlė. Įrengtas rūsys su židiniu ir baras su vandeniu. Daug, daug priedų. Norint anksčiau apžiūrėt skambinkite (angliškai) tel. 582-3399 arba 581-5095.

Atdaras apžiūrėjimui sekmadienį, gruod. 9 d. nuo 12 iki 4 val. popiet.
5128 WEST 64 STREET
Labai gražus 5 kamb. modern. mūr namas. Nauji kilimai. Poilsio kamb. Keramikos vonia. 2 maš. garažas, šoninis įvažiavimas. \$59,900.
UNITED REALTY — 749-0165

Ramioji gatvė ant didelio sklypo savininkas parduoda 3-jų miegamųjų mūr. bungalov. 79-os ir Mansfield Ave. apylinkėje. Skambinkite (angliškai) 422-5115.

RE/MAX
paulius jasinevicius
Sales representative
4177 S. W. 11th St., Suite 100, Miami, FL 33155
Tel. (305) 551-7700
Residence: (305) 742-7422

Norint pirkti bei parduoti, išnuomoti ar apdrausti savo nuosavybes, jums maloniai patarnaus

BUDRAIČIO
Nuosavybių pardavimo įstaiga
6600 S. Pulaski Rd.
Tel. 767-0600

BUTŲ NUOMAVIMAS
Draudimas — Valdymas
Namų pirkimas — Pardavimas

INCOME TAX
Notariatas — Vertimas

BELL REALTY
J. BACEVICIUS
6529 S. Kedzie — 778-2233

VLADO JAKUBENO ANSAMBLIO KONCERTAS

Grudžio vidury Tėviškės Liet. Ev. parapijos bažnyčioje vėl vyks tradicinis prieškalėdinis muzikos koncertas, vadovaujamas komp. P. Mielulio, kuriame dalyvaus Vlado Jakubeno vokalinis ansamblis ir maždaug dvidešimties narių orkestras.

Koncerto programą sudaro dvi dalys. Pirmoji dalis ansamblio solistai atlieka įvairių kompozitorių veikalus ir pakartoja kelias ištraukas iš P. Mielulio pirmosios oratorijos „2000 Metų“. Koncerto pirmąją dalį atidaro solistė Aldona Buntinaitė su prof. Vlado Jakubeno kūriniu „Tyloj Sventčiausias“ ir P. Mielulio „Marijos giesmė“. Po atidarymo giesmių eis šie tolimesni solo dalykai:

Eglė Rūkstelytė — „Niekad dar taip nespindėjo“, P. Mielulio. Gražina Stauskas — „O nušvisk tiesos šviesa“, Vogan Williams. V. Mielulis, senjoras — „Panis Angelicus“, C. Franck. A. Buntinaitė ir B. Variakojienė duetas — „Po Jo sparnais“, D. Sankey. Bronė Variakojienė — „Kai širdį tau skausmas“, J. Naujalio.

Antąją koncerto dalį sudaro P. Mielulio antroji oratorija „Iš Egipto“. Oratorijos libretas bazuojamas antrąja Mozės knyga Exodus, vaizduojančia paskutiniuosius žydų vergijos dienas Egipte. Oratorijos pirmoji dalis „Pranašas“ prasideda su preliudu, kuris žemuoju registru ir gausiais dramatiniais akordais, pastiprintais sfocando ir crescendo ženklais, vaizduoja sunkią vergų būklę. Šis dramatis elementas kompozitoriui yra naujas. Jo muzika charakteringa ir ramia, susilaikančia, rezervuota nuotaika. Čia jis, atrodo, užmiršta savo santūrumą ir prabyla gilesne kūrybos plotme, lyg galų gale išdrįsdamas pripažinti savo problematiškumą, intymesni, daug daugiau užuojautos demonstruojant ir, žinoma, artimesnį sielos stovį. Po preliudo pirmasis prabyla Mozė savo pirmąją giesmę „Ant kalno Horeb Viešpats su manim kalbėjo“, kuria jis aiškina žydams Aukščiausiojo pažadą „išvesti iš nelaisvės į pažadėtą žemę, o ne į daug šaltesnę šiaurinę Floridos dalį.“

me, kur kapai mūsų mylimųjų ten prie Jordano krantų“. Giesmė yra atliekama Viktoro Mielulio, jaunojo, savo žaviu lyrinio tenoro.

Į Mozės giesmę atsako netikėtai žydų vyresnieji vyrų choro giesmė „Jeigu iš Dievo esi, padaryk mums stebuklą jo vardu“. Šis choralas ne tik žodžiais, bet ir savo statiška, nerangia melodija bei tiesių linijų harmonija sėkmingai perduoda konvencionalų, sustingusių, konservatorišką žydų vyresniųjų nusistatymą ir skepticizmą. Girdėdamas aštūrų vyresniųjų pasipriešinimą, Mozė savo antrąją giesmę kreipiasi į Aaroną, savo brolių: „Kalbėk, prašau tavęs, dangaus vardu ir Aukščiausio malonę pranešk žmonėms, kad Jis užbaigs kančias ir pats iš dangaus skausmą žemės užbaigs; tie, kurie verkė pasaulyje visų apieisti, gaus dangaus palaimą“.

Aaronas sąmoningai perduoti išsilmingumu ir vaizdžiu, iškalbiu oratoriškumu kreipiasi į žydų vyresniuosius savo arija „Ar jūsų akys tamsoje paskendo“, klausdamas, argi nemato, kad dangus siunčia jiems išgelbėjimą. Aaronas kviečia žydus prisiminti savo tėviškės laukus, džiaugsmo dienas, praeities laisvę ir nostalgikai primena jų protėvius ir jų laisvę. Tada staiga jis savo kalbą nutraukia ir beveik grasinančiais griežtais tonais baigia savo ariją, klausdamas žydus, ar jie drįsta atstumti jiems siunčiamą dangaus pagalbą. Aaronas ariją atlieka lietuvių publikai gerokai žinomas tenoras Viktoras Mielulis, senjoras. Aaronas ariją reikalauja daug vokalinio pajėgumo ir interpretacinio autoritetingumo. Savo veržlia ir labai intensyvia dainavimo srove solistas įtikinančiai išpildo šiuos reikalavimus pačiu pirmuoju arijos taktu. Su Aaronu ariją baigiasi pirmoji oratorijos dalis.

Antroji oratorijos dalis „I Pažadėta Žemė“ prasideda su muziko Povilo Matiuko smuiko solo su fortepijono palyda, prie kurios orkestras prisijungia ir perima tolimesnį te-

mos vystymą, kai žydų tauta, paklususi Mozei, chorų pareiškia savo sprendimą giesmę „Išėjame mes iš Egipto į šalį tolimą, nežinomą su Viešpačiu priešaky...“ galingi ženkliai iš dangaus žymės mūsų kelius per dykumą ir nukreips nuo mūsų visas nelaimes“.

Pirmosios sopranų partijos frazės atskleidžia choralo charakterį bei jo lengva melodinga paprastą ritmiką, vaizduojančią žydų neabejojimą pasitikėjimą Moze ir pasiryžimą su „Dievo pagalba“ aplėisti nelaisvės šalį.

Po choro orkestras trumpu interliudu pereina į fugą ir čia išgirstame Zipporahos solo „O gėlmės, jūros gilios atsivėrė prieš mus Jam liepant“. Šis solo yra gyviausias visoj oratorijoje ir, aišku, vienas iš sunkesnių. Arijos energingas akcentuotas tempas reiškia nepaprastą Zipporahos džiaugsmo ekstazę ką tik įvykusio absoliučiai neįsivaizduojamo stebuklo akivaizdoje: „O jūros, gėlmės gilios atsivėrė prieš mus, jam liepant... kai jos dūgnu keliauom, jos vandenį saugojo angelai“.

Arijos vedamas motyvas kartojasi kiekviena tolimesne fraze, kadangi Zipporahai tuo momentu nėra jokios kitos minties visame pasaulyje. Zipporahai politika ir religija yra šalutiniai dalykai, kuriais rūpinasi Moze ir Aaronas. Jai svarbu tik tai, kas vyksta prieš jos akis: ta pasakiškai didinga, užburta dangiška realybė! Solistei šis arija yra labai dėkinga, nes čia ji turi progą pademonstruoti savo vokalinę kultūrą ir atletiskumą. Zipporahos solo atlieka solistė Gražina Stauskas su puikia vokaline pozicija ir muzikalumu. Su Zipporahos solo baigiasi antroji oratorijos dalis.

Trečiąją oratorijos dalį „Per dykumą su Viešpačiu“ pradedama orkestras su religiniu maršu. Po jo su trumpa moduliacija išgirstame Eleazaro solo „Nukrito mums mana šianakt iš dangaus“, atliekama lyrinio tenoro Alberto Paulikaitio, šiuo metu vadovaujančio Tėviškės Liet. Ev. parapijos chorui. Po Eleazaro solistė Eglė Rūkstelytė gieda pranašės Miriam ariją „Per tyrus neregėtus nematytus“. Solistė yra kolaritūrinis sopranas ir stipriai jaučiasi aukštesnėje partijos teritorijoje. Be to, turi gerą laiko pajautimą.

Po pranašės Miriam solo orkestras vėl perima tolimesnį temos vystymą ir čia girdime finalinį chorą „Garbė Aukščiausiam“. Šis choralas yra daug spontaniškesnis ir savo ryškiai greitesniu tempu ir optimistine beveik triumfuojančia nuotaika tuojau išsiskiria iš viso kūrinio. Kompozitorius čia yra gerokai įsibėgėjęs ir rodo daug daugiau energijos ir pasitikėjimo. Sopranų partija yra, palyginti, paprasta, tačiau kiti balsai, altai ir bosai, gauna daug progos pasireikšti įdomiais harmoniniais niuansais. Savo turiniu ir progresuojančiai besikeičiančia nuotaika choralas yra gana sudėtingas, tačiau kompozitorius su lyg išilusia aistru įgudusiai suvaldo temą ir stipriai nuteikia choralo religiška rimta pabaiga.

Oratorijos paruošime, nepavydėdami savų pastangų ir talentų, dalyvauja šie lietuvių muzikai: Povilas Matiukas, Vanda Matiukienė, Balys Pakštas, Juozas Remys ir Petras Vacbergas.

Vlado Jakubeno ansamblis, nors negausus, turi puikų vokalinių pajėgumą ir labai geras klausas, ir todėl klausytojams visada suteikia daug daug malonumo.

Už visų minėtų talentų darbu, su labai didele visokeriopa parama stovi Tėviškės Lietuvių Evangelikų parapija, jos vyskupas Anas Trakis ir parapijos valdybos pirmininkas Kasparas Vaišvila. Taip pat yra labai svarbi Vlado Jakubeno draugijos pirmininko E. Šulaičio pagalba.

Šio straipsnio autorius sveikina visus šio artimoje ateityje įvyksiančio koncerto dalyvius, Vlado Jakubeno vokalinių ansamblių, solistus ir jų vadovą P. Mielulį su naujuoju originalios kūrybos veikalais.

DRAUGAS, antradienis, 1984 m. gruodžio mėn. 11 d.

Kas save pergalėjo, to Religijos išdavimas yra kulnepergalės nei gamtos jėgos, tūros išdavimas. Vakarų kultūra tik tiek ilgai gyvens, kiek nei likimas, nei skausmas, nei ir vakarų religija.

Gibier

G. v. Le Fort

Mirus mylimam sūniui

A. † A.
ROMUI ŠILEIKIUI,
skausmo prislėgtą motiną Birutę, žmoną
Virginiją, sūnų Raimundą ir dukrą Lydi-
ją nuoširdžiai užjausdamos kartu liūdime.

LIUDMYLA SIRUTAVICIENE
BRONĖ ABRAMIENĖ
ALDONA KONCIENE

Mylimai žmonai

A. † A.
DR. ALINAI LIPSKIENEI
mirus,
reiškiame nuoširdžią užuojautą vy-
rui Antanui ir visai šeimai.

PRANUTĖ ir MĖCYS SKRUODŽIAI

EVANS-EVANAUSKAS

LAI DOTUVIŲ DIREKTORIAI

(Anksčiau buvę 6845 S. Western Avenue)

LAI DOTUVIŲ KOPLYČIA

9837 S. Kedzie Avenue, Evergreen Park, Illinois

Koplyčios taip pat Marquette Parke Chicagoje ir priemiestuose

TEL. — 422-2000

E U D E I K I S

LAI DOTUVIŲ DIREKTORIAI

DOVYDAS P. GAIDAS ir GERALDAS F. DAIMID

TRYS MODERNIŠKOS KOPLYČIOS

4330-34 So. California Avenue

Telefonai LA 3-0440 ir LA 3-9852

4605-07 South Hermitage Avenue

Telefonas — YArds 7-1741-1

P E T K U S

MARQUETTE FUNERAL HOME

TĖVAS IR SŪNUS

2533 West 71 St., Chicago — 476-2345

1410 So. 50th Av., Cicero — 863-2108

STEPONAS C. LACK ir SŪNOS

LACKAWICZ

Laidotuvių direktoriai

2424 West 69th Street — Tel. RE 7-1213

11028 Southwest Hwy., Palos Hills, Illinois

Tel. — 974-4410

VASAITIS-BUTKUS

Laidotuvių direktoriai

1446 South 50th Avenue

Cicero, Illinois

Telefonas — 652-1003

LIETUVIAI FLORIDOJ

Miami, Fla.

LIETUVIŠKOS
KŪCIOS

Kaip jau per eilę metų, taip ir š. m. gruodžio 24 d., pirmadienį, 4 val. p.p. plačiosios Miami apylinkės visi lietuviai su svečiais ir atostogautojais renkasi į savo klubą kūčių vakarieni. Veikloji klubo valdybos pirmininkė Sofija Šeputienė jau seniai prašo visus norinčius dalyvauti užsiregistruoti klubo bare arba pas klubo renginių vadovą Joną Vaičekonį, telefonu 305-861-3036. Anksčiau užsiregistravę palengvins pirmininkei ir šeiminkėms kūčių vakarienės dvylikos valgių pagaminimui, nes jos dideliame dalyvių skaičiuose anksto turi supirkti maisto produktus ir pasiruošti valgių gamybai.

NAUJŪJŲ METŲ
SUTIKIMAS

Kaip senas yra Miami Lietuvių klubas, taip seniai šios plačiosios apylinkės lietuviai renkasi į savo klubo patalpas Naujųjų metų sutikimui. Čia šį vakarą susitinka ne tik šios apylinkės lietuviai, ne tik šios visos Amerikos ir Kanados, bet iš viso pasaulio, nes šiltas pietinis Floridos klimatas suvilioja atostogautojus į Miami plačią apy-

linkę, o ne į daug šaltesnę šiaurinę Floridos dalį.

Miami Lietuvių klubo renginių vadovas Jonas Vaičekonis jau seniai yra numatęs Naujųjų Metų sutikimui gerą programą, nes yra pasizadėjęsi atvykti iš Toronto, Kanados, žinoma gera muzikė, akordeono virtuozė Danutė Pargauskaitė. Ji žada pravesti gražią dainų ir šokių muzikos programą.

Lietuvių klubo valdyba, nesiekdama pelno už neaukštą 15 dol. kainą asmeniui, duos visiems atsilankiusiems nuo 8 iki 10 val. vakaro gerą šiltą vakarienę. Aštuonių asmenų stalui viena šampano bonka, o taip pat visą vakarą bus atdaras klubo baras. Užsitikrinimui šiltų valgių ir gerų vietų norintieji dalyvauti iki gruodžio 24 d. turi užsiregistruoti klubo bare arba pas vadovą J. Vaičekonį tel. 305-861-3036.

Niekas niekad nesigaili atsilankę į klubo ruošiamą Naujųjų Metų sutikimą.

Juno Beach, FL

KONCERTAS

1985 m. sausio 12 dieną 2 val. po pietų Juno Beach Metodistų bažnyčioje bus solistito Algio Simanavičiaus iš Toronto koncertas.

Palm Beach ir apylinkių lietuviai bei atostogautojai maloniai kviečiami į koncertą atsilankyti.

B. J.

Vinco Krėvės vardo premija

laimėjusi poezijos knyga

Kazio Bradūno

„PRIERAŠAI“

Tai poetiniai žmogaus su Dievu pokalbiai šventojo Rašto ir pagrindinės Lietuvos Katalikų Bažnyčios Kronikos temomis.

Išleido „Ateities Literatūros Fondas“. Knyga gaunama ir „Drauge“, kaina \$6.00, su peršuntimu — \$7.00

Mielai

A. † A.

DR. ALINAI LIPSKIENEI mirus,

jos vyrui DR. ANTANUI ir sūnoms DR. DONALDUI ir DR. EDMUNDUI su šeimomis reiškiamo nuoširdžią užuojautą ir kartu liūdime.

ELENA ir ADOLFAS MILIAI
DALIA ir KAZYS BOBELIAI

STASYS ir ELIZABETH MISIONAI
BRIGITTE, ERICK ir GLENN MANN

APLINK MUS

x A. a. Cecilija (Rakauskaitė) Yakatienė, kilusi iš Chicagos, gyvenusi Waukegane, po ilgos ir sunkios ligos mirė gruodžio 8 d., šeštadienį, Los Angeles, Calif., sulaukusi 84 metų amžiaus. Laidojama iš Sv. Kryžiaus par. bažnyčios 9:30 val. trečiadienį, gruodžio 12 d. Nuliūdime liko trys sūnūs ir viena duktė su šeima Kalifornijoje, dvi seserys — ses. Anne Marie, Sv. Kazimiero seserų vienuolijos narė, ir Rožė, gyvenanti Kalifornijoje.

x Anatolijus Milūnas, Lietuvos respublikonų tautinės federacijos pirmininkas, yra pakviestas į penkiasdešimtojo Amerikos prezidento inauguracijos komitetą tautinių grupių reikalams. Michael K. Deaver, prezidento R. Reagano asistentas ir inauguracijos komiteto pirmininkas, paskyrimo rašte pareiškė, kad bendrai dirbant, 1985 m. inauguracijos iškilmės bus įspūdingas pagerbimas Amerikos tautybų, kovojančių pasididžiuoti kiekvienas amerikietis.

x Marijos aukšt. mokyklos muzikos skyrius rengia Kalėdų koncertą moksleiviams gruodžio 14 d. ir publikai gruodžio 16 d., sekmadienį, 3 val. p. p. Marijos mokyklos salėje. Pasirodys 40 asmenų choras, vadovaujamas Patricijos Andrews. Akompanuos Janet Fiddelke ir Rima Polikaitytė.

x Gen. T. Daukanto jūrų šaulių kuopos prieškalėdinis renginys — Kūčių vakarienė bus gruodžio 16 d., sekmadienį, 3 val. p. p. Šaulių namuose. Programoje Kalėdų eglutės uždegimo apeigos, maldos, giesmės, Kūčių vaisės ir Kalėdų senelis su dovanomis. Kviečiami visi kuopos nariai su šeimomis ir svečiais dalyvauti. Dalyvaujantieji ir Kalėdų senelio krepšį atneša bent dviejų dolerių vertės dovanėlę.

x Inž. Petras ir Meilutė Ruliai, praleidę atostogas Juno Beach, grįžo praėjusį sekmadienį. Meilutė aktyviai veikia lietuvių ir amerikiečių organizacijose. Be to, ji yra Vasario 16 d. gimnazijos rėmėjų būrelio vadovė.

x Lietuvių Operos rengiamas Naujų Metų pokylis įvyks Jaunimo centro didžiojoje salėje. Kviečiame Jus dalyvauti. Jame gros Algio Modesto vedamas orkestras. Vietas užsisakyti prašome iš anksto pas Op. vicepir. Vaclovą Momkų šiuo telefonu: 925-6193. Jam paskambinus bus suteiktos ir visos kitos informacijos.

(pr.)
x Už. a. a. Vinco Povilaičio velė sv. Mišias atnašaus kun. V. Bagdanavičius gruodžio 12 d., 7 val. ryto Tėvų Marjonų koplyčioje. Giminės ir pažįstami prašomi prisiminti velionį savo maldose.

(pr.)
x Vaznelių — Gifts International parduotuvė iki švenčių atidara ir sekmadieniais nuo 11 iki 4 val. Tel. 471-1424.

(sk.)
x Ruošiamė ekskursiją į Sunny Hills, Floridoje, gruodžio 14 — 17 dienom. Marius Kiela. Skambinti 434-9655.

(sk.)
x Ruošiamė ekskursiją į Sunny Hills, Floridoje, gruodžio 14 — 17 dienom. Marius Kiela. Skambinti 434-9655.

ARAS
Daugiamė ir taisyklingai rūsiai
STOGUS.
Su aukštu patyrimu, esame
pabrasti. Pats prižiūrimas darbas
ARVYDAS KIELA
737-1717

x Svč. M. Marijos Gimi-mo lituanistinės mokyklos Kalėdų eglutė bus šį šeštadienį, gruodžio 15 d., 3 val. p. p. Moksleiviai, jų tėveliai ir svečiai kviečiami dalyvauti.

x Inž. Valerijonas ir Ella Radžiai praleido atostogas Havajuose. Ella Radienė, respublikonų sąrašė išrinkta į Beverly Shores miestelio tarybą, sumaniai eina savo pareigas. Prieš rinkimus ji daug talkino respublikonų kandidatams, organizuodama susirinkimus ir pietus.

x „Australijos Lietuvių Metraščių, II“, redaguotas redakcinės komisijos, kurią sudaro vyr. redaktorius V. Baltutis, I. I. Davis, J. Janavičius, B. Mockūnienė ir P. Pusedešis. Nuotraukas paruošė V. Vosylius, spaudai tekstus surinko A. Jablonskienė. Šis „Metraščių“ yra Australijos lietuvių veiklos veidrodys, apimęs istoriją ir veiklą įvairiais atžvilgiais ir įvairių organizacijų „Metraščių“ didelio formato, gražiai išleistas, 496 psl.

x Chicagos pietų rajone galima gauti priešpiečius palengvintomis sąlygomis šiais adresais: St. Gall Church, 5511 S. Sawyer Ave. nuo pirmadienio iki penktadienio 12 val. dienos. Čia už priešpiečius mokama pagal išgales. Kitas adresas — Southwest Multipurpose Center, 6117 S. Kedzie Ave., tik šeštadieniais ir sekmadieniais, čia priešpiečiai kainuoja nuo 75 c. iki 1 dol., bet reikia užsiregistruoti iš anksto — pirmadieniais nuo 8:30 val. iki 9 val. ryto, nuvykstant į vietą.

x Norintieji gauti skiepus nuo gripo (flu) galės gruodžio 17 d. gauti šiose vietose: Back of Yard, 1458 W. 51 St. gruodžio 17 d. 9:30 — 11:30 r. Immaculate Heart of Mary, 4415 S. Ashland gruodžio 17 d. 12 — 1 val. dienos. Southwest Multipurpose Center, 6117 S. Kedzie Ave. gruodžio 11 d. 1:30 — 3 val. p. p. Žinias suteikė Socialinių reikalų tarnyba.

x Dievo Apvaizdos parapijos taryba, Detroit, Mich., per tarybos narį Vyt. Petrulį atsiuntė 25 dol. auką dienasraščio palaikymui. Labai acū.

x R. N. Sabaliūnai, Hot Springs, Ark., atsiuntė už dvi „Draugo“ prenumeratas prašesimą, pridėjo auką su tokiu laišku: „Artejan Kalėdų švenčių laikotarpiui, sveikiname visus „Draugo“ bendradarbius, linkime sveikatos ir energijos tęsti gražų lietuvišką darbą“. Labai acū už auką ir linkejimus.

x Lietuvių Fondo paskelbtam 50.000 dol. vėjui, Chicagoje gyvenantieji lietuviai aukojo: 5.000 dol. kun. dr. Juozas Prunskis, atidavęs spec. fondą, 1.000 dol. Simonas Jokubaitis, 500 dol. Jonas Adomaitis, po 200 dol. — J. ir St. Fabijonai, K. ir F. Cerniai, po 100 dol. — P. Jadviršis, A. ir A. Pabrėžai, S. Gedvilienė, B. ir E. Pakštai, A. ir V. Giniočiai, J. ir I. Kasiai, K. Meškonis, L.B. Brighton Parko apylinkė, A. ir A. Simonaičiai, D. Kviklytė, drs. J. ir V. Dubinskai, J. Dėdinas, B. Čižauskaitė, atm. jn., J. Vainėkis, A. ir V. Kriščiūnai, S. Valskienė, Iz. Straukas, O. Silūnienė, A. Beleška, 90 dol. J. ir dr. R. Tijūnai, po 50 dol. — B. Macianskis, H. ir S. Tomarai, N. ir Vl. Užubaliai, kiti po mažiau.

Visiems aukotojams nuoširdžiai dėkojame ir prašome kitus lietuvius jungtis į šį specialų vėjų, kad gautumėm pažadėtą 100.000 dol. auką. Čekius rašyti Lithuanian Foundation, Inc. vardu ir siųsti šiuo adresu: 3001 West 59th St., Chicago, IL 60629, telef. 312-471-3900.

(pr.)
x Teofilė Vildžius, Chicago, Ill., atsiuntė 17 dol. dienasraščio palaikymui ir pratęsė prenumeratą. Labai acū.

M. Dobužinsko parodos metu dail. Vanda Balukienė prisega gelę rašytojui Povilui Gaučiui, kuris atidarė parodą, jo 83-čio gimtadienio proga. Nuotr. J. Tamulaičio

CHICAGOJ IR APYLINKĖSE

DAILIOJO MENO INSTITUTO SUVAŽIAVIMAS

Lapkričio 24 d., šeštadienį, Jaunimo centre įvyko pirmasis Lietuvių Dailiojo meno instituto narių suvažiavimas. Prie Lietuvių fondo prieš metus įsteigta meno puoselėtojų draugija buvo pavadinta Lietuvių Dailiojo meno instituto vardu. Šios draugijos tikslas rinkti, saugoti ir išvystyti lietuvių menininkų darbus, kad ateityje juos būtų galima parvežti į laisvą Lietuvą. Šios draugijos narių tarpe matome menininkus ar meną mėgstantčius ir vertinančius žmones.

Suvažiavimą atidarė šios draugijos pradininkas ir dabartinis Lietuvių Dailiojo meno instituto tarybos ir valdybos pirmininkas dr. G. Balukas. Jis pakvietė dr. A. Razmą šiam suvažiavimui pirmininkauti, o Adolfą Markelį sekretoriauti. Sudarytos įvairios komisijos, kaip registracijos ir mandatų, nominacijų, balsų skaičiavimo ir spaudos.

LDM instituto organizacinė struktūra susideda iš tarybos ir valdybos. Į tarybą šeši

Dr. Petras Vileišis, Waterbury, Ct., mūsų garbės prenumeratorių, visuomenininkas, kartu su prenumeratos pratęsimo mokesčiu atsiuntė ir 25 dol. savos spaudos palaikymui. Dr. P. Vileišis ir toliau laikome garbės sąrašuose, o už mielą ir nuolatinę paramą labai acū.

x Dr. Vytautas Tauras, Chicago, Ill., mūsų garbės prenumeratorių, su prenumeratos pratęsimo mokesčiu atsiuntė ir vėl 25 dol. dienasraščio paramai. Dr. Vyt. Taurą ir toliau laikome garbės prenumeratorių sąrašė, o už auką ir nuolatinę paramą labai acū. Dr. Vyt. Tauras nuo gruodžio 1 d. iki balandžio 1 d. 1985 m. yra išvykęs ilgesnių atostogų į Sunny Isles, Florida.

x Dr. Edmundas Drukteinis, Palm Harbor, Fla., mūsų garbės prenumeratorių, lietuviško žodžio rėmėjas, kartu su prenumeratos pratęsimo mokesčiu atsiuntė ir vėl 25 dol. auką. Dr. E. Druktenį ir toliau laikome garbės sąrašė, o už paramą savam dienasraščio labai dėkojame.

x Teofilė Vildžius, Chicago, Ill., atsiuntė 17 dol. dienasraščio palaikymui ir pratęsė prenumeratą. Labai acū.

narius skiria Lietuvių fondas, o trys nariai yra renkami suvažiavimo. Taryba renka valdybą. Teisinis patarėjas yra adv. S. Kuprys.

Yra sudaryta patariamoji menininkų komisija, kurią sudaro Marytė Ambrozaitienė, Vanda Balukienė, Romas Viešulas, Pranas Lapė, Jonas Kelečius, Irena Vainorienė. Reikalui esant, taryba gali kooptuoti kitus menininkus.

Valdybos ir tarybos pirmininkas dr. G. Balukas padarė išsamų veiklos pranešimą. Surengtos trys dail. Pr. Domsaičio darbų parodos. Ateinančiais metais Velykų metu planuojama surengti paroda Clevelande. Taip pat planuojamos dail. Pr. Domsaičio darbų parodos Detroito ir Notre Dame universitete. Kalbėjo apie gražiai išleistą dail. Pr. Domsaičio monografiją bei jos platinimą. Išgityta dail. M. Dobužinsko 40 darbų kolekcija „Senoji Lietuva“, kurios paroda kaip tik vyko tuo metu Ciurlionio galerijoje. Institutas jau įsigijo 10 dailininko V. Petravičiaus darbų, keturis pirkto, o šešis paveikslus padovanojo Emilijus Holanderis.

Pranešimus taip pat padarė išdinininkas Algis Janušas ir sekretorius Adolfas Markelis.

M. Dobužinsko parodos dalis rengėjų: Kazys Barzdukas, dailininkės Vanda Balukienė ir Irena Vainorienė. Nuotr. J. Tamulaičio

Taryba turėjo 2 posėdžius, o valdyba tris.

K. Barzdukas, registracijos ir mandatų komisijos narys, pranešė, kad suvažiavime dalyvauja 15 narių su 25 balsais ir 8 svečiai. Buvo išrinkti 3 nariai į tarybą: Vytautas Vepštas 3 metams, Algis Janušas 2 metams ir Adolfas Markelis 1 metams. Į kontrolės komisiją buvo išrinkti Jonas Vaznelis, Birutė Jasaitienė ir Bronius Juodelis. Suvažiavimo metu į institutą įstojo trys nauji nariai — Milda Lenkauskienė, Jonas Vaznelis, Bronius Juodelis ir viena mecenatė dail. B. Bulotaitė. LDM instituto metinis mokesčius yra 15 dol., o mecenato 100 dol. ar daugiau.

Svarstant įvairius ateities užmojus, buvo paliestas muziejaus įsigijimo reikalas. Aišku, šiandien tai galbūt yra tik svajonė, bet visi dideli darbai prasideda svajonėmis. Taip pat buvo diskutuojamas organizacijos vardo pakeitimas. Gana ilgas vardas yra žodinis vertimas iš angliško vardo, kuriuo ši organizacija yra registruota valdžios įstaigose. Pažodinis vertimas, nevisai tinkamas lietuviškam vardiui, yra gana ilgas, o kitų žmonių yra maišomas su kitomis institucijomis. Vardo keitimui klausimas pavestas tarybai svarstyti.

Po oficialios suvažiavimo dalies nariai ir svečiai dar kurį laiką svečiavosi ir dalinosi įvairiais aktualiais klausimais.

Birutė Jasaitienė

PAGERBTAS LIETUVIS GYDYTOJAS

Chicago Meno muziejaus didžiojoje salėje gruodžio 2 dieną pokylio metu, dalyvaujant daugeliui gydytojų, biznierių ir visuomenininkų iš šiaurės vakarų Indianos, buvo įteiktas „Distinguished Service Award“ dr. Kazimui Ambrozaičiui. Šis atžymėjimas suteikiamas laikas nuo laiko pasižymėjusiam darbuotojui sveikatos srityje Gary mieste ar apylinkėse. Atžymėjimui asmenis atrenka specialus komitetas, paskirtas metodistų ligoninių direktorių tarybos.

Dr. Kazys Ambrozaitis dirba Gary ir Merrillville metodistų ligoninėse šiaurinėje Indianoje kaip radiologas specialistas ir jau 24 metai yra tų ligoninių Radiologijos direktorius. Be to, dar yra keliose ligoninėse gydytojų komitetuose, buvęs ligoninės gydytojų prezidentas ir yra Indianos universiteto patarėjų taryboje. Ligoninių gydytojų štabui priklauso 340 gydytojų, jų tarpe yra ir daugiau lietuvių — radiologas

IŠ ARTI IR TOLI

ARGENTINOJE

— „Nemuno“ draugija Berisso mieste paminėjo savo 75-rių metų sukaktį. Įsteigta 1909 m. ir pradžioje buvo vadinama „Vargdieniu“, tik paskiau pakeitė į patriotinį vardą. Minėjimą atidarė buvęs pirmininkas A. Dulke, programoje jam padėjo sekretorius Alfonsas Markus. Buvęs pirmininkas paminėjo draugijos darbus ir buvusius pirmininkus, neišskiriant nė dabartinio Hektoro Bražiūno. Mirusieji buvo pagerbti tylos minute. Meninę dalį atliko Lietuvių Centro šokėjų grupė „Inkaras“. Sveikino A. Kaminskas, J. R. Stalioraitis, J. Šišlauskas ir Artūras Mičiūdas. „Mindaugo“ draugijos šokėjai pašoko, A. Šauliui palydint akordeonu. Toliau sveikino kun. A. Steigvilas, P. Ožinskas, Julius Mičiūdas, A. Placido, Victor Aran, gaisrininkų grupė pašoko vikingų šokį. Sveikinimus užbaigė miesto burmistras Carlos A. Nazar, padėkodamas už lietuvių kultūros įnešimą į Berisso miesto gyvenimą. Trečiojoje meninėje dalyje pašoko paties „Nemuno“ šokėjai. Šiaurės Amerikos lietuvių vardu pasveikino viešnia iš Chicagos sol. Dalia Kučėnienė. Arabų šokėjų grupė pašoko arabiškų šokių, į kuriuos įsijungė

ir miesto burmistras, kuris yra arabų kilmės. Visiems padėjo pirmininkas Hektoras Bražiūnas.

— Aušros Vartų parapijos kaimynai Bronė Vaitkutė-Kasevičienė baigė 80 metų, jos vyras Stasys Kasevičius 82 metus ir ta proga juos pasveikino parapijos kunigai ir draugai, bei kaimynai.

— Lietuvių centras paminėjo savo 58 metų sukaktį pamaldomis, kurias atlaikė kun. Antanas Lubickas Santo Cristo bažnyčioje Villa Lugano, ir akademinė dalimi bei pietumais. Trumpą žodį pradžioje tarė Lietuvių centro pirmininkas H. Katinas, o vakarą pravedė A. Kaminskas ir A. Gaidimaukaitė. Sukakties proga L. C. sveikino A. Mikučionis-Alost vardu, J. Šišlauskas — „Mindaugo“ dr. J. Stalioraitis — SLA, dr. H. Bražiūnaitė — „Nemuno“, A. Burba — Senelių Židinio, A. Mikučionytė-Jaunimo s-gos, J. Macaitytė — Birutės dr. J. A. Mičiūdas, O. Kairėlienė, kun. A. Steigvilas, P. Ožinskas ir kt. Jaunieji pašoko tautinius šokius, vadovaujami Nelidos Zavičkaitės-Mahne, A. Dulkes, P. Bukausko, J. Puliko. Visos šokių grupės gražiai pasirodė. Pabaigoje visiems padėjo pirmininkas H. Katinas.

KANADOJE

— Elzė Jankutė, Mažosios Lietuvos patriarcho Martyno Jankaus duktė, perkelta į Queen Elisabeth ligoninę, kur kapelionauja kun. Alg. Zilinskas.

— Kun. dr. Jonas Gutauskas pradės lapkričio 25 d., sekmadienį, paskaitų ciklą religinėmis temomis. Pirmoji paskaita bus tema „Žmogus įvairių pažiūrų kryžkelėje“. Paskaitos bus vieną kartą į mėnesį.

— Lietuvos kariuomenės minėjimas ir koncertas rengiamas lapkričio 25 d., sekmadienį, Toronto Lietuvių namuose. Paskaitą skaitys prof. Romas Vastokas. Koncertą atliks orkestras „Estonia“ ir sol. A. Simanavičius. Orkestrui lietuviškas dainas pritaikė muz. A. Prialgauškas - Pralgus. Bus grojami ir B. Jonušo maršai.

— A. a. Marijona Simonėlytė - Tamkevičienė, 84 m. amžiaus, mirė Montrealyje spalio 7 d. Palaidota iš Sv. Kazimiero bažnyčios spalio 10 d. Cote de Neiges kapinėse. Liko duktė su šeima.

— A. a. Juozas Paplauskas, 92 metų amžiaus, mirė Montrealyje spalio 7 d. Iš Sv. Kazimiero bažnyčios palaidotas spalio 11 Cote des Neiges kapinėse.

Advokatas
GINTARAS P. ČEPĖNAS
2649 W. 63rd Street
Chicago, IL 60629
Tel. — 776-5162

Kasdien 9-6 val. vak.
Šeštadieniais ir vakarais
pagal susitarimą

Advokatas JONAS GIBAITIS
6247 S. Kedzie Avenue
Chicago, IL 60629
Tel. — 776-8700

Darbo val. nuo 9 iki 7 val. vak.
Šeštad. 9 v. r. iki 1 val. d.

ADVOKATAS
ALGIRDAS R. OSTIS
(Ostrauskas)
1000 Jorie Blvd., Suite 364
Oak Brook, IL 60521
Tel. Of. 325-3157
Tel. Rez. 325-6582
Valandos pagal susitarimą

dr. Adolfas Šležas, šeimos ligų spec. dr. Birutė Pūmpūtenė ir burnos chirurgas dr. Šarūnas Tauras.

Be daugelio pareigų savo profesijoje, dr. Ambrozaitis su rado laiko ir visuomeniniam darbiui pas lietuvius: yra JAV LB tarybos prezidiumo pirmininkas, gydytojų „Gajos“ korp. pirmininkas, American Foundation for Lithuanian Research, Inc., pirmininkas, Lietuvių Fondo ir keletos kitų organizacijų tarybų bei valdybų narys.

J. K.

DAILININKĖS VANDOS BALUKIENĖS PARODA TORONTE

Gruodžio 13 d. Toronte Bakio galerijoje atidaroma Vandos Balukienės iš Chicagos dailės darbų paroda, kuri tęsis visą mėnesį. Balukienė, naudodama kaimo audėjų drobes, jų raštams suteikia geometris formas spalvos pagalba, tuo išgaudama judesio iliuziją ir įdomias modernias konstrukcijas. Parodoje bus išstatyti 20 aliejus ar akrilikos darbų, pavadintų „Series dedicated to Folk Weavers“. Ši bus bene aštuntoji personalinė paroda, neminint daugybės bendrų pasirodymų su kitais dailininkais. Prieš tai ji yra tapusi aliejum figūrinės kompozicijas ir peizažus.

V. Balukienė studijavo dailę Vilniuje, Vokietijoje baigė Freiburgo meno mokyklą ir Chicagoje dailės akademiją.

KALĖDŲ PROGRAMA ŠĮ ŠEŠTADIENĮ

Kviečiame visus į Mokslo ir pramonės muziejų, 5700 S. Lake Shore Drive, gruodžio 15 d., šeštadienį 7:30 val. p. p. Programoje bus gen. kons. J. Daužvardienės parašytas kalėdinis vaidinimas angļu kalba „Tradicinės lietuviškos Kalėdos“.

Vaidinime dalyvauja Kalėdų senis — Jonas Radavičius, Tėvas — Evaldas Radavičius, Mama — Auksė Kane, apie 40 Vychių jaunimo ansamblio šokėjų ir akordeonistas Audrius Polikaitis. Muzikos programą praves dirigentas Faustas Strolia su Vychių choru.

Laukiame visų. Pasikvieskit visus savo draugus ir kaimynus. Pasidžiaukite su mumis mūsų turtingais lietuviškais papročiais ir jaunimo linksmumu.

Pranas Zapolis